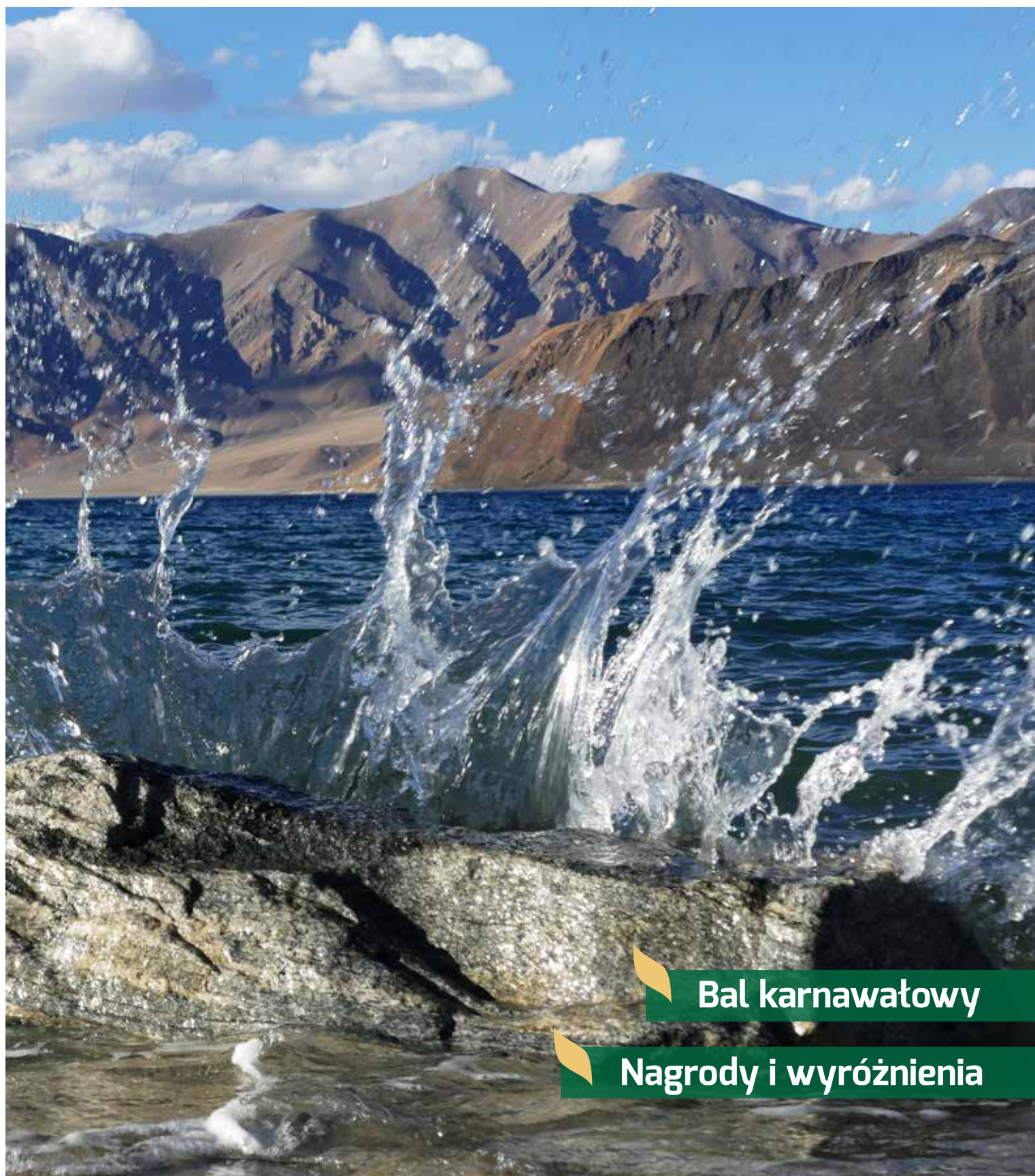

Aktualności

Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

PL ISSN 1899-346X Rok XXIII Nr 2(92) marzec-kwiecień 2019

Bal karnawałowy

Nagrody i wyróżnienia

Dzień Otwarty Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

7 marca 2019

Szanowni Państwo

W działalności każdej uczelni umiędzynarodowienie odgrywa bardzo ważną rolę. Jest szansą na doskonalenie nauki i rozszerzanie horyzontów.

W ubiegłym roku akademickim 2017/2018 w Polsce studiowało 72 743 studentów zagranicznych ze 170 krajów, czyli o 6950 więcej niż rok wcześniej (wzrost o 10%). Obecnie zagraniczni studenci stanowią 5,63% ogółu studentów w naszym kraju. Jak podaje raport statystyczno-informacyjny „Studenci zagraniczni w Polsce 2018”, przygotowany w ramach programu „Study in Poland” realizowanego przez Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich i Fundację Edukacyjną „Perspektywy”, najwięcej w roku akademickim 2017/2018 było u nas studentów z Ukrainy – 37 829, którzy stanowili ponad połowę obco-krajowców. Na drugim miejscu byli Białorusini – 6044 studentów, na trzecim Hindusi (2987) oraz Hiszpanie (1889). Od dwóch lat spada na polskich uczelniach liczba Szwedów (1160) i Norwegów (1466), studiujących najczęściej medycynę. Rośnie natomiast liczba studiujących w Polsce Turków (1807), Czechów (1448) i Niemców (1257).

Poza granicami własnego kraju na świecie uczy się ponad 5 mln osób. Ponad połowa pochodzi z Azji (większość to Chińczycy, Hindusi i Koreańczycy). Najwięcej studentów z zagranicy studiuje w krajach OECD, przede wszystkim w Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Francji. Tu właśnie studiuje ponad połowa wszystkich studentów zagranicznych na świecie. W ostatnich latach coraz częściej wybierane są uczelnie chińskie, które rozwijają się w szybkim tempie, proponując coraz atrakcyjniejsze oferty. W 2016 r. do najbardziej umiędzynarodowionych krajów świata należały Nowa Zelandia, Wielka Brytania, Szwajcaria, Australia i Austria.

W Polsce wciąż uczy się procentowo mniej studentów niż w najbardziej rozwiniętych krajach OECD czy nawet w Chinach. Więcej studentów zagranicznych studiuje także u naszych sąsiadów, w Czechach, na Słowacji i na Litwie, czy na Węgrzech. Polska jest obok Grecji, Hiszpanii i Słowenii najmniej umiędzynarodowionym krajem Unii Europejskiej i jednym z najsłabiej umiędzynarodowionych w OECD.

Na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie studiuje 147 osób z zagranicy i trzech doktorantów, o czym piszemy w tym wydaniu „Aktualności UP”.

W numerze prezentujemy sylwetki nowo mianowanych profesorów – Urszuli Gawlik-Dziki i Łukasza Adaszka – oraz prof. dr hab. Katarzyny Ognik z Katedry Biochemii i Toksykologii Wydziału Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, która otrzymała tytuł Kobiety na Medal.

Przekazujemy informację o laureacie tegorocznej Nagrody Chirona, którym został prof. dr hab. Stanisław Winiarczyk z Katedry Epizootologii i Kliniki Chorób Zakaźnych Wydziału Medycyny Weterynaryjnej.

W historycznym artykule z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości wspominamy profesorów naszej uczelni, którzy uczestniczyli w walce o niepodległą Polskę.

Monika Jaskowiak
redaktor naczelny

Spis treści

Wydarzenia

- 2** Bal karnawalowy
- 4** Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
- 6** Kalendarium
- 7** Wyróżnione kierunki
- 8** Nominacje ■ Habilitacje ■ Doktoraty
- 9** Nowo mianowani profesorowie:
Łukasz Adaszek
Urszula Gawlik-Dziki
- 11** Nagrody dla pracowników nauki
- 13** Dzień Otwarty Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
- 18** Języki specjalistyczne
- 19** Kobieta na medal
- 20** Geodezja w świecie zdjęć sferycznych
- 21** Nagroda Chirona
- 22** Architekci krajobrazu pokazują swoje dokonania

Konferencje szkolenia

- 12** Zarządzanie i marketing w agrobiznesie
- 14** Spotkania kliniczne

Dydaktyka

- 15** Studenci zagraniczni w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie

Hobby / Pasje

- 16** Ladakh 2017

Wokół nauki

- 24** Mapy interaktywne

Z historii

- 26** W 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości

Pro Memoria

- 32** Ocalić od zapomnienia

Bal karnawałowy

W ostatnią sobotę karnawału 2 marca 2019 r., po kilkuletniej przerwie, odbył się bal karnawałowy, na którym bawili się pracownicy, studenci, absolwenci i przyjaciele uczelni. W programie balu znalazły się przyśpiewki w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca Jawor oraz Koła Gospodyń Wiejskich „Na Roztoczu”. Na stołach królowała dziczyzna, potrawy kuchni regionalnej i ryby. Rozpoczynając bal, rektor Zygmunt Litwińczuk wygłosił krótkie przemówienie:

Dziękuję wszystkim obecnym za przyjęcie zaproszenia, aby spędzić tutaj wspólnie ten dzisiejszy wieczór, ostatnią sobotę karnawału. Organiztorem tego balu jest rektor i Koło Łowieckie „Żak”, działające przy naszym Uniwersytecie. Historia, tradycja balu karnawałowego organizowanego na naszej uczelni to już prawie 50 lat. Początki sięgają lat 70. Pamiętam, że jako młody asystent bawiłem się z żoną Anną w budynku Agro I.

Organizatorami kolejnych balów były różne władze uczelni, ale z reguły włączały się w to inne organizacje, np. Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Uniwersytetu. Ostatni taki bal odbył się w 2012 r. W późniejszych

latach przyszedł na uczelnię wielki niż demograficzny. Zmniejszała się liczba corocznie przyjmowanych studentów, a tym samym wielkość dotacji, którą pozyskiwaliśmy z ministerstwa. Przyszły trudne czasy dla uczelni, nie było atmosfery do zabawy. Trzeba było podjąć trud restrukturyzacji, wiążącej się również ze zmniejszeniem zatrudnienia, aby dostosować koszty funkcjonowania uczelni do pozyskiwanych przychodów, by nie doszło do takiej sytuacji jak na Titaniku, który tonął, a orkiestra wciąż grała.

Obecność państwa dzisiaj wskazuje, że ten najtrudniejszy okres mamy już za sobą. Było nas nawet stać na wypłacenie w ubiegłym ty-

Fot. Maciej Niedziółka

Anna i Zygmunt Litwińczukowie

godniu w połowie lutego trzynastki, które w ostatnich latach były wypłacane w najpóźniejszym dopuszczalnym terminie.

Szanowni państwo, są więc podstawy, aby w tę ostatnią sobotę karnawału wspólnie się bawić przy suto zastawionych stołach, jak przystało na uczelnię ściśle związaną z produkcją żywności.

Kończę toastem za nas wszystkich, życząc przynajmniej zabawy do białego rana – jak to jest przypisane do polskiej tradycji.

Z inicjatywy JM Rektora podczas imprezy odbyła się aukcja prac malarskich Studenckiego Koła Naukowego Sztuki z kierunku archi-

tektury krajobrazu. Dochód z aukcji i zbiórki do puszek przeznaczony był na wsparcie działalności Lubelskiego Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia.

Zebrano 5743 zł. Dokument potwierdzający tę kwotę na ręce prezesa Hospicjum ojca dr. Filipa Leszka Buczyńskiego przekazała delegacja Uniwersytetu na czele z prorektorem Zbigniewem Grądzkim.

Lubelskie Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia funkcjonuje od 1997 r. Obejmuje opieką dzieci i młodzież z chorobami nowotworowymi oraz innymi nieuleczalnymi i postępującymi schorzeniami.

Red.

Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

Posiedzenie Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w dniu 22 lutego 2019 r.

JM Rektor Z. Litwińczuk poinformował, że studenci Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie otrzymali najwięcej stypendiów Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego spośród wszystkich lubelskich uczelni. Wypadając także najlepiej na tle wszystkich uczelni rolniczych w Polsce, co niewątpliwie jest powodem do dumy dla całej społeczności akademickiej. W gronie stypendystów znalazło się dwudziestu studentów oraz dwóch doktorantów. Następnie JM Rektor wręczył dyplomy potwierdzające przyznanie stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia.

Senat poparł wniosek w sprawie zatrudnienia prof. dr. hab. Bogdana Szostaka na stanowisku profesora.

Senat podjął uchwałę w sprawie utworzenia studiów:

- pierwszego stopnia na kierunku biobezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe;
- pierwszego stopnia na kierunku zarządzanie zasobami Ziemi;
- pierwszego stopnia na kierunku mleczarstwo;
- drugiego stopnia na kierunku biodiagnostyka i biokonsulting.

Senat podjął uchwałę w sprawie:

- zmian organizacyjnych na Wydziale Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie;
- wprowadzenia zmian do programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich w UP w Lublinie rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020.

Senat zgłosił kandydatów do Rady Doskonałości Naukowej:

- prof. dr. hab. Renatę Nurzyńską-Wierdak – dyscyplina rolnictwo i ogrodnictwo; prof. dr. hab. Stanisława Winiarczyka – dyscyplina weterynaria; prof. dr. hab. Tomasza Gruszeckiego – dyscyplina zootechnika i rybactwo; prof. dr. hab. Barbarę Baraniak – dyscyplina technologia żywności i żywienia; prof. dr. hab. Barbarę Pawlik-Skowrońską – dyscyplina nauki biologiczne.

Senat wyraził pozytywną opinię w sprawie powołania:

- prof. dr. hab. Barbary Kołodziej na przewodniczącego Rady Dyscypliny Rolnictwo i Ogrodnictwo;
- dr. hab. Iwony Puzio na przewodniczącego Rady Dyscypliny Weterynaria;
- prof. dr. hab. Eugeniusza Greli na przewodniczącego Rady Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo;
- prof. dr. hab. Waldemara Gustawa na przewodniczącego Rady Dyscypliny Technologia Żywności i Żywienia;
- prof. dr. hab. Dariusza Andrejko na przewodniczącego Rady Dyscypliny Inżynieria Mechaniczna;
- dr. hab. Krzysztofa Józwiakowskiego, prof. uczelni, na przewodniczącego Rady Dyscypliny Inżynieria Środowiska, Górnictwo i Energetyka;
- dr. hab. Armanda Kasztelana na przewodniczącego Rady Dyscypliny Ekonomia i Finanse.

Senat podjął uchwałę w sprawie uchylecia uchwały nr 7/2017–2018 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 27 paździer-

nika 2017 r. w sprawie zasad finansowania postępowań o nadanie stopni naukowych i tytułu naukowego.

Posiedzenie Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w dniu 29 marca 2019 r.

JM Rektor Z. Litwińczuk wręczył listy gratulacyjne:

- prof. dr hab. Urszuli Gawlik-Dziki w związku z powołaniem na członka Komisji Ewaluacji Nauki (KEN);
 - prof. dr hab. Brygidzie Ślaskiej w związku z powołaniem na rzeczownika dyscyplinarnego Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na lata 2019–2022 w naukach rolniczych;
 - prof. dr hab. Renacie Nurzyńskiej-Wierdak w związku z powołaniem na członka zespołu doradczego ds. wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych dla dyscypliny naukowej rolnictwo i ogrodnictwo;
 - prof. dr hab. Bohdanowi Dobrzańskiemu w związku z powołaniem na członka Rady Towarzystw Naukowych przy Prezydium PAN.
- Senat podjął uchwałę w sprawie:
- powołania Rady Uczelni;
 - powołania Wydziału Biologii Środowiskowej;
 - utworzenia Szkoły Doktorskiej;
 - likwidacji formy niestacjonarnej na studiach pierwszego stopnia na kierunku aktywność fizyczna i agroturystyka kwalifikowana;
 - zasad odpłatności za usługi edukacyjne dla cykli studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie rozpoczynających się w roku akademickim 2019/2020.
 - uchYLENIA uchwały nr 13/2003–2004 Senatu Akademii Rolniczej w Lublinie z dnia 5 grudnia 2003 r. w sprawie wydzielenia honorarium z wynagrodzenia pracowni-

Senat podjął uchwałę w sprawie rozpoczęcia inwestycji pn. „Termomodernizacja budynku Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie przy ul. Akademickiej 13”.

ków naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych zatrudnionych w Akademii Rolniczej w Lublinie.

Nowy Wydział Biologii Środowiskowej rozpocznie działalność z dniem 1 września br. W strukturze wydziału znajdują się Katedra Hydrobiologii i Ochrony Ekosystemów, Katedra Zoologii i Ekologii Zwierząt, Katedra Botaniki i Fizjologii Roślin oraz Katedra Biofizyki.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie od 1 października 2019 r. będzie prowadził szkołę doktorską pod nazwą „Produkcja żywności o podwyższonych walorach prozdrowotnych” w dziedzinie nauk rolniczych w następujących dyscyplinach: rolnictwo i ogrodnictwo, technologia żywności i żywienia, weterynaria, zootechnika i rybactwo.

Nadzór merytoryczny nad Szkołą Doktorską będzie sprawował prorektor ds. nauki, wdrożeń i współpracy międzynarodowej. Szkoła Doktorska będzie prowadziła kształcenie doktorantów w trybie studiów stacjonarnych i przygotowywała do uzyskania stopnia naukowego doktora.

Prof. Renata Nurzyńska-Wierdak otrzymuje list gratulacyjny od JM Rektora
Fot. Maciej Niedziółka

MARZEC

2 marca

Rektor Z. Litwińczuk uczestniczył w otwarciu Targów Agrololonych w Centrum Wystawienniczym w Lublinie.

5 marca

Rektor Z. Litwińczuk uczestniczył w zebraniu Oddziału PAN w Lublinie.

7 marca

Rektor Z. Litwińczuk uroczystie otworzył wydarzenie Dzień Otwarty UP w Lublinie.

11 marca

Prorektor Z. Grądzki uczestniczył w spotkaniu rektorów lubelskich uczelni z zarządem firmy Asseco Poland, które odbyło się w ratuszu na zaproszenie prezydenta Lublina Krzysztofa Żuka. Celem spotkania było omówienie współpracy sektora nauki, biznesu i samorządu w rozwoju nowych technologii na potrzeby miasta w kontekście nowej Ustawy 2.0.

12 marca

Prorektor A. Waśko wziął udział w uroczystości wręczenia przez prezydenta Lublina Krzysztofa Żuka listów gratulacyjnych stypendystom „Miejskiego programu stypendialnego dla studentów i doktorantów”. Uroczystość odbyła się w Trybunale Koronnym.

Wśród tegorocznych stypendystów znalazło się 15 studentów i doktorantów UP w Lublinie. Stypendia otrzymali: studenci – Konrad Baze-wicz, Kamil Drabik, Ilona Drag, Weronika Gar-barz, Paulina Główska, Sebastian Górski, Edyta Jakimiec, Kamila Janicka, Daria Jaskólska, Karolina Misztal, Krystian Strojny, Sylwester Wal-czak; doktoranci – Jacek Jachuta, Anna Kono-niuk, Marcin Natoniewski.

13 marca

Rektor Z. Litwińczuk uczestniczył w rozdaniu I Lubelskich Laurów Mlecznych zorganizowa-nych przez Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka Region Oceny Parzniew. Ceremonia nagrodzenia hodowców odbyła się w Lubelskim Centrum Konferencyjnym.

Rektor Z. Litwińczuk podpisał porozumienie o współpracy z Fabryką Cukierków „Pszczółka”, reprezentowaną przez Roberta Rudnickiego, prezesa zarządu. Przedmiotem porozumienia jest współpraca między stronami m.in. w zakre-sie wspólnie prowadzonych badań naukowych, organizacji konferencji i wykładów, stwarzania studentom możliwości korzystania z zasobów „Pszczółki”, działania na rzecz popularyzacji na-uki i kultury.

14 marca

Prorektor A. Waśko wziął udział w konferen-cji naukowej „Ustawa 2.0 – rozwiązania statu-

towe w sprawach pracowniczych”, która od-była się na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu.

18 marca

Rektor Z. Litwińczuk na zaproszenie woje-wody lubelskiego Przemysław Czarnka wziął udział w posiedzeniu Społecznej Rady ds. Roz-woju Nauki i Szkolnictwa Wyższego, które odby-ło się w sali kolumnowej UW. Tematem spotka-nia był wpływ Prawa o szkolnictwie wyższym i Nauce na sytuację uniwersytetów w woje-wództwie lubelskim.

Rektor Z. Litwińczuk spotkał się z Radą Dys-cypliny Inżynieria Środowiska, Górnictwo i Ener-getyka; **20 marca** z Radą Dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo; **21 marca** z Radą Dyscyplin we-terynaria oraz technologia żywności i żywienia; **22 marca** z Radą Dyscypliny inżynieria mecha-niczna; **28 marca** z Radą Dyscypliny ekonomia i finanse.

19 marca

Rektor Z. Litwińczuk otworzył sympozjum naukowo-wdrożeniowe pt. „Wykorzystanie świń rodzimej rasy puławskiej jako źródła wysokiej jakości surowca do wytwarzania produktów re-gionalnych”, które odbyło się w Bogucinie.

20 marca

Prorektor Z. Grądzki wziął udział w debacie na temat szkół doktorskich, która odbyła się w ramach NKN Forum. Spotkanie zorganizo-wał Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu i MNISW.

22 marca

Prorektor Z. Grądzki uczestniczył w rozpo-częciu XVIII Edycji Ogólnopolskiego Konkursu „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”, która odbyła się w Centrum Kongresowym UP.

25-27 marca

Rektor Z. Litwińczuk wziął udział w Zakopa-nem w konferencji i posiedzeniu Profesorskie-go Klubu Hodowców Bydła, któremu przewod-niczył.

28 marca

Prorektor H. Buczkowska wzięła udział w uroczystości otwarcia konferencji pt. „Inży-nierowie dla Lublina”, która odbyła się na Wy-dziale Inżynierii Produkcji. Celem spotkania była promocja szkolnictwa zawodowego oraz tech-nicznych kierunków kształcenia. Konferencję zorganizowała Fundacja Lubelska Wyżyna Mo-toryzacyjna i Maszynowa w partnerstwie z Gmi-ną Lublin, Stowarzyszeniem Klaster Zaawanso-wanych Technologii Lotniczych i UP w Lublinie.

Rektor Z. Litwińczuk spotkał się z dziekanami i przewodniczącymi rad dyscyplin.

KWIECIEŃ**1 kwietnia**

Rektor Z. Litwińczuk spotkał się z Radą Dyscypliny zootechnika i rybactwo.

3–4 kwietnia

Prorektor A. Waśko uczestniczył w konferencji naukowej „Uniwersytet XXI wieku: od Humboldta do Uniwersytetu 4.0” na zaproszenie Biura Organizacyjnego Jubileuszu 100-lecia Uniwersytetu Poznańskiego.

4 kwietnia

Rektor Z. Litwińczuk spotkał się ze związkami zawodowymi UP w sprawie podwyżek dla pracowników.

6 kwietnia

Prorektor H. Buczkowska wzięła udział w uroczystym powitaniu gości podczas XXXIV edycji Olimpiady Wiedzy Ekologicznej, która odbyła się w Auli 101 Centrum Kongresowego UP w Lublinie.

8 kwietnia

Rektor Z. Litwińczuk otworzył VI Ogólnopolskie Seminarium Studenckich Kół Naukowych Środowisko – Zwierzę – Produkt i Konferencję Doktorantów, które odbyły się w CK UP w Lublinie.

10–11 kwietnia

Rektor Z. Litwińczuk uczestniczył w Konferencji Uczelni Rolniczych i Przyrodniczych, która odbyła się w Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy.

12 kwietnia

Rektor Z. Litwińczuk otworzył pierwsze posiedzenie nowo powołanej Rady Uczelni.

Prorektor H. Buczkowska wzięła udział w uroczystości zakończenia XLIII okręgowych eliminacji Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych w Zespole Szkół Rolniczych w Kijanach.

15 kwietnia

Rektor Z. Litwińczuk wziął udział w prezentacji monet kolekcjonerskich „100-lecie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego”, która odbyła się w gmachu głównym KUL.

Rektor Z. Litwińczuk spotkał się z Radą Dyscypliny nauki biologiczne.

16 kwietnia

Rektor Z. Litwińczuk uczestniczył w spotkaniu świątecznym z Samorządem Studenckim UP w Lublinie.

17 kwietnia

Rektor Z. Litwińczuk uczestniczył w spotkaniu wielkanocnym na zaproszenie marszałka województwa lubelskiego Jarosława Stawiarskiego.

24 kwietnia

Rektor Z. Litwińczuk wizytował gospodarstwa doświadczalne w Bezku i Uhrusku.

Stypendyści u prezydenta Lublina
Fot. Maciej Niedziółka

Wyróżnione kierunki

W ostatnich dwóch latach Polska Komisja Akredytacyjna przeprowadziła ocenę programową kilkunastu kierunków studiów na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. Wszystkie kierunki studiów otrzymały ocenę pozytywną, a na trzech kierunkach dla niektórych kryteriów ocenę wyróżniającą.

Na kierunku architektura krajobrazu ocenę wyróżniającą otrzymały trzy kryteria: koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją, strategią uczelni; skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia; współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.

Na kierunku behawiorystyka zwierząt ocenę wyróżniającą otrzymały dwa kryteria: kadra prowadząca proces kształcenia; współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.

Na kierunku bioinżynieria ocenę wyróżniającą otrzymało kryterium: opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia.

Wysoka ocena PKA sprzyja zainteresowaniu kandydatów i studentów kierunkami studiów zarówno na pierwszym, jak i drugim stopniu.

Red.

Nominacje ■ Habilitacje ■ Doktoraty

Nadane stopnie naukowe doktora habilitowanego

Wydział Agrobiotechnologii

- **dr Sylwia Andruszczak** na podstawie cyklu prac nt. „Agrotechniczne uwarunkowania poziomu plonowania i zachwaszczenia tanu ozimych odmian pszenicy orkiszowej (*Triticum aestivum* ssp. *spelta* L.) oraz ocena wartości technologicznej i odżywczej ziarna”
Recenzenci: dr hab. Ewa Adamiak, UWM w Olsztynie; prof. dr hab. Hanna Sulewska, UP w Poznaniu; dr hab. Aleksandra Głowacka, UP w Lublinie
21 listopada 2018 r.
- **dr Beata Król** na podstawie cyklu publikacji nt. „Biologiczne i agrotechniczne uwarunkowania uprawy nagietka lekarskiego (*Calendula officinalis* L.) – alternatywnej rośliny oleistej”
Recenzenci: dr hab. Władysław Szempliński, UWM w Olsztynie; prof. dr hab. Elżbieta Pisulewska, Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia; dr hab. Piotr Kraska, UP w Lublinie
21 listopada 2018 r.
- **dr Maja Bryk** na podstawie cyklu prac nt. „Kwantyfikacja makrostruktury do oceny stanu fizycznego gleby i jego przemian”
Recenzenci: prof. dr hab. Ewa Spychaj-Fabisiak, UTP w Bydgoszczy; prof. dr hab. Sławomir Gonet, UMK w Toruniu; dr hab. Danuta Urban, prof. nadzw. UP w Lublinie
12 grudnia 2018 r.

- **dr Krzysztof Różyto** na podstawie cyklu prac nt. „Ocena potencjału nawozowego odpadu organicznego z biogazowni i mineralnego z przemysłu wydobywczego w kontekście ich toksyczności, oddziaływania na plonowanie, fitochemiczne właściwości oraz bioakumulację metali ciężkich ziarna pszenicy ozimej i nasion rzepaku ozimego”
Recenzenci: dr hab. Wiesław Szulc, SGGW; dr hab. Jacek Antonkiewicz, UR w Krakowie; dr hab. Aleksandra Głowacka, UP w Lublinie
20 lutego 2019 r.

Wydział Inżynierii Produkcji

- **dr inż. Andrzej Kazimierz Borusiewicz** na podstawie cyklu publikacji nt. „Ocena rozwiązań technologicznych stosowanych w chowie bydła mlecznego”
Recenzenci: prof. dr hab. inż. Marian Lipiński, UP w Poznaniu; prof. dr hab. inż. Józef Szlachta, UP we Wrocławiu; dr hab. inż. Sławomir Kocira, UP w Lublinie
14 grudnia 2018 r.
- **dr inż. Grzegorz Piotr Maj** na podstawie cyklu publikacji nt. „Wykorzystanie wybranych rodzajów biomasy roślinnej na cele energetyczne w aspekcie redukcji emisji zanieczyszczeń w procesie spalania”
Recenzenci: prof. dr hab. inż. Anna Grzybek, Inst. Technol.-Przr. w Falentach; dr hab. inż. Tomasz Nowakowski, SGGW w Warszawie; dr hab. Jacek Mazur, UP w Lublinie
14 grudnia 2018 r.

Nadane stopnie naukowe doktora

Wydział Agrobiotechnologii

- **mgr inż. Beata Anna Prukop**
Uwarunkowania przyrodnicze, ekonomiczne i społeczne rozwoju agroturystyki na obszarze Bieszczadów
Promotor: prof. dr hab. Bogusław Sawicki
Promotor pomocniczy: dr Anna Mazurek-Kusiak
21 listopada 2018 r.
- **mgr inż. Dorota Aneta Tomaszewska-Krojańska**
Struktura i wodno-powietrzne właściwości gleby wzbogaconej osadem pofermentacyjnym i skatą karbońską
Promotor: dr hab. Jacek Pranagal, prof. nadzw.
Promotor pomocniczy: dr Krzysztof Różyto
21 listopada 2018 r.

Fot. Krzysztof Rumowski

Łukasz Adaszek

Profesor Łukasz Adaszek urodził się w Piotrkowie Trybunalskim. Studia na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej UP w Lublinie ukończył w 2002 r., po czym podjął studia doktoranckie w Katedrze Epizootiologii i w Klinice Chorób Zakaźnych, gdzie obecnie pracuje. W 2007 r. na ówczesnej Akademii Rolniczej w Lublinie uzyskał tytuł doktora za rozprawę „Wybrane aspekty epidemiologii babeszjozy, borelioz i erlichiozy u psów”. Stopień doktora habilitowanego uzyskał na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej UP w Lublinie w 2013 r. za pracę: „Badania nad babeszjozą psów – epidemiologia choroby, struktura genetyczna i właściwości antygenowe *Babesia canis canis*”. W 2017 r. awansował na stanowisko profesora nadzwyczajnego UP w Lublinie, a w 2018 uzyskał tytuł profesora. Badania prowadzone przez prof. Adaszka obejmują choroby transmisyjne zwierząt, wykorzystanie metod biologii molekularnej w diagnostyce chorób zwierząt, a także możliwości wykorzystania technik proteomicznych w diagnostyce chorób zwierząt, w tym wykrywanie markerów białkowych określonych stanów patologicznych.

Profesor Adaszek należy do grona światowych ekspertów zajmujących się problemami chorób odkleszczowych u zwierząt, zwłaszcza psów. Na tej płaszczyźnie prowadzi intensywną współpracę z licznymi ośrodkami naukowymi oraz koncernami farmaceutycznymi m.in. w Hiszpanii, Francji, USA czy Holandii.

Wyniki badań prof. Adaszek publikuje zarówno w krajowych, jak i zagranicznych czasopismach naukowych. Jest autorem ponad 250 artykułów naukowych i 14 monografii, promotorem 5 przewodów doktorskich oraz licznych prac magisterskich i licencjackich. Znaczącą część dorobku stanowią oryginalne prace twórcze opublikowane w czasopismach z listy Journal Citation Report. Sumaryczny czynnik wpływu (IF) czasopism, w których opublikowano artykuły naukowe prof. Adaszka, wynosi ponad 70, a indeks Hirscha (H) 11.

Prof. Łukasz Adaszek jest ekspertem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju do oceny wniosków, członkiem rad programowych czasopism weterynaryjnych oraz konsultantem naukowym w wielu obszarach medycyny weterynaryjnej. Prywatnie jest ojcem dwójki dzieci i aktywnym maratończykiem.

NOWO
MIANOWANY
PROFESOR

NOWO
MIANOWANY
PROFESOR

Urszula Gawlik-Dziki

Prof. dr hab. Urszula Gawlik-Dziki w 1994 r.

uzyskała tytuł magistra biologii, specjalność biologia molekularna, na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UMCS w Lublinie. Bezpośrednio po ukończeniu studiów podjęła pracę na stanowisku asystenta w Katedrze Biochemii (obecnie Katedra Biochemii i Chemii Żywności) Akademii Rolniczej w Lublinie. W 2002 r. uzyskała stopień doktora nauk rolniczych, specjalność technologia żywności, a w roku 2013 stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w dyscyplinie technologia żywności i żywienia, specjalność biochemia żywności na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Dorobek prof. dr hab. Urszuli Gawlik-Dziki obejmuje 227 publikacji, w tym 81 prac w czasopismach posiadających IF. W początkowym okresie swojej działalności naukowej zainteresowała się aspektami indukowanej odporności roślin. Następnie uczestniczyła w badaniach dotyczących właściwości koncentratów białkowych otrzymywanych z zielonych części roślin. Równolegle podjęła nową tematykę badawczą związaną z charakterystyką związków fenolowych występujących w żywności pochodzenia roślinnego. Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora badania przez nią prowadzone dotyczyły biochemii żywności, w szczególności:

- charakterystyki związków fenolowych izolowanych z różnorodnych surowców roślinnych;

- wpływu wybranych zabiegów technologicznych na poziom i aktywność składników bioaktywnych;
- biodostępności i potencjalnej aktywności fizjologicznej związków fenolowych.

Jej najważniejsze osiągnięcia po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego obejmują badania występowania, rodzaju i roli interakcji związków fenolowych z matrycą żywności w kreowaniu potencjału nutraceutycznego produktów fortyfikowanych oraz aplikację analizy izobolograficznej do określania interakcji składników żywności.

Prof. dr hab. Gawlik-Dziki była kierownikiem dwóch projektów Opus finansowanych przez NCN, opiekunem dwóch projektów Preludium, jako wykonawcza uczestniczyła w realizacji 6 projektów finansowanych przez NCN, NCBiR, MRiRW. Była również promotorem dwóch prac doktorskich i promotorem pomocniczym w jednym zakończonym przewodzie doktorskim.

Prof. dr hab. Urszula Gawlik-Dziki aktywnie uczestniczy w pracach organizacyjnych macierzystej uczelni. Od 2016 r. jest członkiem stałej komisji senackiej ds. współpracy z zagranicą oraz rady programowej kierunku technologia żywności. Za swoją działalność naukowo-dydaktyczną otrzymała m.in. Medal Komisji Edukacji Narodowej, dyplomy uznania rektorów UP i UMCS w Lublinie, nagrody indywidualne i zespołowe różnych stopni rektora AR i UP w Lublinie. Jest także członkiem Komitetu Nauk o Żywności PAN, Polskiego Towarzystwa Magnezologicznego oraz Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności.

Fot. Zespół Multimedialny Kancelarii
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Nagrody dla pracowników nauki

22 marca 2019 r. JM Rektor prof. Zygmunt Litwińczuk wręczył nagrody projakościowe 57 pracownikom naukowym UP w Lublinie.

Nagroda jest przyznawana na podstawie rankingu przygotowanego przez Bibliotekę Główną. Ranking uwzględnia sumaryczną punktację publikacji z listy A w latach 2017–2018, w przypadku kiedy pracownik był pierwszym lub korespondencyjnym autorem.

Nagrody projakościowe otrzymali pracownicy naukowcy, którzy stanowią 10% osób z każdej dyscypliny naukowej z najwyższą punktacją. Nagroda projakościowa jest nadawana z inicjatywy JM Rektora i jest formą uznania dla najlepiej publikujących pracowników naukowych naszej Uczelni.

Nagrody otrzymali w dyscyplinach: rolnictwo i ogrodnictwo – Sławomir Kocira, Katarzyna Kmiec, Sylwia Okoń, Beata Zimowska, Adam Kuzdraliński, Andrzej Woźniak, Justyna Bohacz, Elżbieta Patkowska, Maja Bryk, Mirosława Chwil, Izabela Kot, Kamila Rybczyńska-Tkaczyk, Andrzej Sałata, Sylwia Andruszczak; weterynaria – Ewa Tomaszewska, Siemowit Muszyński, Marcin Tata, Łukasz Adaszek, Łukasz Jarosz, Sebastian Gnat, Marcin Szczepanik, Artur Burmańczuk, Dagmara Stępień-Pyśniak, Witold Kędzierski, Renata Urban-Chmiel; zootechnika i rybactwo – Katarzyna Ognik, Bożena Kiczorowska, Iwona Janczarek, Brygida Ślaska, Anna Czech, Justyna Batkowska, Wiktor Bojar, Iwona Rozempolska-Rucińska, Izabela Wilk; technologia żywności i żywienia – Michał Świeca, Joanna Stadnik, Dariusz Kowalczyk, Paulina Kęska, Anna Jakubczyk, Anna Winiarska-Mieczan, Marzena Włodarczyk-Stasiak, Urszula Złotek; nauki biologiczne – Arkadiusz Matwiczuk, Bożena Denisow, Tomasz Mieczan, Adam Bownik, Danuta Kowalczyk-Pecka; inżynieria mechaniczna – Dariusz Dziki, Renata Różyło, Agnieszka Wójtowicz, Zbigniew Krzysiak; inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka – Krzysztof Józwiakowski, Przemysław Leń, Justyna Wójcik-Leń, Urszula Bronowicka-Mielniczuk; ekonomia i finanse – Julia Wojciechowska-Solis, Armand Kasztelan.

Red.

Fot. Maciej Niedziółka

Zarządzanie i marketing w agrobiznesie

I Konferencja Naukowa z cyklu „Problemy jakości, zarządzania i marketingu w agrobiznesie” odbyła się w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie 15 listopada 2018 r.

Misją zapoczątkowanego cyklu konferencji jest służenie rozwojowi agrobiznesu poprzez upowszechnienie wyników badań z zakresu doskonalenia jakości, zarządzania i marketingu w przedsiębiorstwach ze sfery agrobiznesu oraz umożliwienie wymiany poglądów, doświadczeń, opinii i dyskusji pracowników nauki z przedstawicielami agrobiznesu. Tematyka konferencji koncentrowała się wokół następujących zagadnień: postrzeganie jakości wyrobów i usług; zapewnienie jakości w cyklu życia produktu; zarządzanie a jakość zasobów, procesów i wyrobów; zarządzanie łańcuchem wartości w agrobiznesie; innowacje w agrobiznesie; wymiary zarządzania w agrobiznesie; rola jakości w marketingu produktów rolno-spożywczych; marketing produktów rolno-spożywczych; konkurencyjność w agrobiznesie; zarządzanie zrównoważonym rozwojem obszarów wiejskich.

W konferencji wzięły udział 42 osoby. Jej uczestnicy reprezentowali następujące jednostki naukowe: Politech. Łódzką, Uniw. w Białymstoku, Politech. Białostocką, SGGW w Warszawie, SGH w Warszawie, Uniw. Ekon. w Krakowie, UR w Krakowie, UMCS, KUL, UWM w Olsztynie, Uniw. Gdański, Politech. Gdańską, Politech. Koszalińską, UPH w Siedlcach, IUNG w Puławach, UP w Lublinie, PWSZ w Zamościu.

Podczas konferencji wygłoszono 16 referatów. Zgłoszone w ramach konferencji artykuły naukowe będą opublikowane w następujących czasopismach: *Acta Scientiarum Polonorum Oeconomia* (15 pkt), *Żywność Nauka Technologia Jakość* (13 pkt), *Journal of Agribusiness and Rural Development* (13 pkt). Ponadto część artykułów została opublikowana w recenzowanej monografii pt. „Zarządzanie w agrobiznesie. Wybrane aspekty” pod redakcją dr hab. Eugenii Czernyszewicz i dr Elżbiety Kołodziej. Monografia w wersji elektronicznej, z elektronicznym dostępem do publikacji na terenie Polski, została umieszczona i zarchiwizowana w Ogólnopolskim Repozytorium Naukowym CeON.

Szeroka tematyka konferencji umożliwiła wymianę poglądów, doświadczeń i opinii oraz dyskusję pomiędzy pracownikami nauki a przedstawicielami agrobiznesu obecnymi na konferencji w osobach: Pawła Gacy ze Spółdzielczej Mleczarni Spomlek w Radzynie Podlaskim oraz Pawła Dąbrowskiego – prezesa firmy Agronom Berries z Zienek. Pani Elwira Rycaj z Lubelskiego Centrum Badań nad Innowacyjnością Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie przedstawiła zakres, możliwości i przykłady współpracy na poziomie międzynarodowym, krajowym i lokalnym pomiędzy sferą nauki i agrobiznesu. Wystąpienia przedstawicieli samorządu i agrobiznesu oraz profesorów z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (prof. dr hab. Tadeusz Sikora) i Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie (prof. dr hab. Elżbieta Skrzypek) w sesji plenarnej, a także pozostałych uczestników prezentujących wyniki badań w sesjach referatowych zaowocowały ciekawymi spostrzeżeniami i dyskusją podczas konferencji oraz nowymi kontaktami. Uczestnicy konferencji byli zgodni, że takie bezpośrednie spotkania świata nauki i agrobiznesu należy kontynuować podczas kolejnych edycji konferencji. Konferencja zakończyła się wieczornym zwiedzaniem Lublina z przewodnikiem i spotkaniem integracyjnym na Starym Mieście. Relacja z konferencji ukazała się na portalu internetowym Agropolska.

Organizatorem konferencji była Katedra Zarządzania i Marketingu, a współorganizatorami: Katedra Ekonomii i Agrobiznesu UP w Lublinie, Instytut Nauk Ekonomicznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Szymona Szymonowicza w Zamościu. Komitetowi Organizacyjnemu przewodniczyła dr hab. Eugenia Czernyszewicz, prof. UP w Lublinie, a sekretarzami konferencji były dr Agnieszka Komor i dr Wioletta Wróblewska.

Sponsorami konferencji były firmy: Zamfas Sp. z o.o. w Zamościu, Syngenta Polska Sp. z o.o. w Warszawie, Spółdzielcza Mleczarnia Spomlek w Radzynie Podlaskim.

Eugenia Czernyszewicz

Dzień Otwarty Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

W Centrum Kongresowym 7 marca 2019 r. odbył się Dzień Otwarty Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Maturzyści, którzy tłumnie odwiedzili uczelnię, mieli możliwość:

- poznania oferty kształcenia na 38 kierunkach studiów pierwszego stopnia i jednolitych magisterskich, w tym na 7 nowych kierunkach (analityka weterynaryjna, biobezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe, mleczarstwo, pielęgnacja zwierząt i animoloterapia, sztuka ogrodowa i aranżacje roślinne, zarządzanie zasobami Ziemi, zielarstwo i fitoprodukty);
- zapoznania się z procesem rekrutacji na studia w ramach warsztatu „Studia w UP w Lublinie. Poznaj nas bliżej – rekrutacja bez tajemnic”;
- uczestniczenia w licznych pokazach na stoiskach zorganizowanych przez studentów w ramach studenckich kół naukowych;
- uczestniczenia w warsztatach tematycznie związanych z utworzeniem nowych kierunków studiów;
- spotkania ze studentami, którzy zachęcali do studiowania na kierunkach znanych już od wielu lat, a także tych nowych, na które będzie prowadzony nabór po raz pierwszy, do działalności w studenckich kołach naukowych, organizacjach studenckich, Zespole Pieśni i Tańca „Jawor”, Chórze Akademickim oraz do uprawiania dyscyplin sportowych w ramach licznych sekcji;
- uzyskania informacji na temat kwalifikacji cenionych na rynku pracy, czyli porady doradcy zawodowego;
- zwiedzania budynków dydaktycznych w ramach ścieżki: inżyniera, lekarza weterynarii, biotechnologa i specjalisty ds. żywności.

Na uwagę zasługuje nowy kierunek studiów – mleczarstwo – który będzie realizowany od nowego roku akademickiego przy

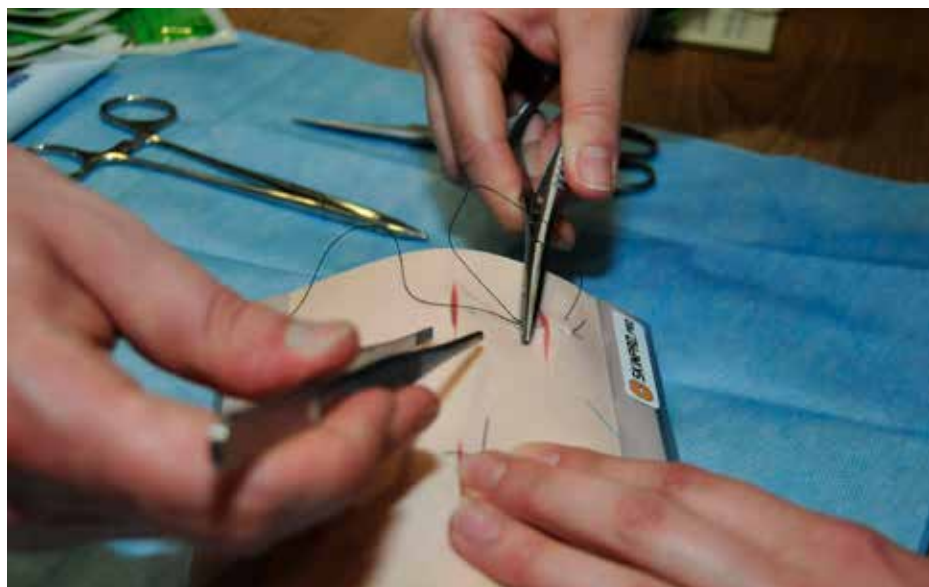
współpracy z pięcioma zakładami, m.in. Okręgową Spółdzielnią Mleczarską w Krasnymstawie, która w czasie Dnia Otwartego prezentowała stoisko z produktami mleczarskimi.

Zapraszamy uczniów, nauczycieli i wszystkich zainteresowanych studiowaniem na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie na Dzień Otwarty za rok. Wszystkim pracownikom, doktorantom i studentom zaangażowanym w przygotowanie Dnia Otwartego – dziękujemy.

Anna Woźniak

Dział Organizacji Studiów

Fot. Maciej Niedziółka

Spotkania kliniczne

Podczas zimowego semestru IVSA Lublin zorganizowała sześć spotkań w ramach wtorków klinicznych, zbiórkę na rzecz Szlachetnej Paczki oraz schroniska w Krzesimowie. Ponadto członkowie IVSA Lublin wzięli udział jako wolontariusze w 26 Międzynarodowym Kongresie Medycyny Weterynaryjnej Małych Zwierząt, konferencji organizowanej przez Lubelskie Weterynaryjne Centrum Szkoleniowe PerfectVet „Dermatologia i Endokrynologia psów i kotów”, a w ramach konkursu zostały rozdane dwie wejściówki na Konferencję Behawioryzmu w Krakowie.

Gościliśmy również studentów z zaprzyjaźnionego oddziału IVSA Bologna (Bologna, Włochy), którzy przyjechali do Polski w ramach projektu międzynarodowych wymian IVSA. Pierwszego dnia zwiedzili Pałac Kultury i Nauki w Warszawie oraz Stare Miasto, następnie wyruszyliśmy w drogę do Lublina. Nasi goście uczestniczyli w szeregu wydarzeń zaplanowanych na potrzeby wymiany. Odbły się m.in. warsztaty endoskopii konia poprowadzone przez dr. Rolanda Kusego, warsztaty z endoskopii psów i kotów poprowadzone przez dr. Martę Staniec i dr. Krzysztofa Buczkę. Ostatnimi warsztatami były hematologia oraz ultrasonografia. Za obydwie warsztaty odpowiedzialny był dr. Andrzej Milczak. Uzupełnieniem tematyki weterynaryjnej było zwiedzanie lubelskiego Starego Miasta, Muzeum Farmacji, Muzeum Wsi Lubelskiej, Muzeum Cebularza. Nie zabrakło czasu na aktywność sportową (wspólna jazda na łyżwach), kulinarną (wspólne przyrządzanie włoskich potraw). Nasi goście z Bolonii zaznali smaku polskich pierogów, cebularzy oraz innych re-

gionalnych potraw. Wymienialiśmy się spostrzeżeniami i planowaliśmy dalsze wycieczki.

Pierwszy wtorek kliniczny dotyczył podstawowych badań zwierząt egzotycznych. Przez te zagadnienia przeprowadził nas lek. wet. Jakub Fatyga. Drugie spotkanie zgromadziło zainteresowanych kwestią biegłego sądowego w medycynie weterynaryjnej. Prelegentem był dr hab. wet. i dr prawa Piotr Listos. Na kolejnym gościliśmy lek. wet. Zuzannę Uljanowską i lek. wet. Martynę Ochocką. Obie przybliżyły kwestie kardiologii zwierzęcej. Wykład odbył się dzięki uprzejmości firmy Boehringer Ingelheim, jednej z czołowych firm farmaceutycznych na świecie. Czwarty wtorek kliniczny poszerzył naszą wiedzę z zakresu porażenia krtani i stanów nagłych u psów ras brachycefalicznych. Spotkanie poprowadził lek. wet. Rafał Niziołek. Kolejny, złożony z dwóch części, wtorek kliniczny dotyczył diagnostyki radiologicznej w chirurgii tkanek miękkich, a także przyszłości branży weterynaryjnej. Pierwszą część poprowadził lek. wet. Przemysław Adach z VetHouse, a drugą Mirosław Furek, prezes Polskiego Programu Weterynaryjnego. Szósty wykład, wygłoszony przez dr. n. wet. Dianę Stęgierską, przybliżył nam sprawy neurologiczne zarówno psów, jak i kotów.

Na semestr letni przyszykowaliśmy kolejną dawkę wiedzy. 23 lutego br. odbyła się I Studencka Konferencja Medycyny Behawioralnej, o czym napiszemy w następnym numerze. Do zobaczenia na wykładach!

Sylvia Kozakiewicz

Studenci zagraniczni w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie w każdym roku obserwujemy wzrost zainteresowania cudzoziemców ofertą kształcenia w języku polskim. Po raz pierwszy w 2018 r. zaczęły funkcjonować studia na kierunku weterynaria w języku angielskim dla cudzoziemców. Studia płatne na tym kierunku rozpoczęły 3 studentki (z Arabii Saudyjskiej, Irlandii, Portugalii).

Cudzoziemcy zgodnie z ustawą o szkolnictwie wyższym i nauce mogą podejmować studia w języku polskim na podstawie decyzji rektora na zasadach odpłatności za studia albo jako osoby zwolnione z opłaty za studia, czyli na zasadach obowiązujących obywateli polskich. Za studia nie wnoszą opłat m.in. osoby posiadające Kartę Polaka, pochodzenie polskie, zezwolenie na pobyt stały. W każdym roku przybywa zagranicznych studentów podejmujących zarówno kształcenie za odpłatnością, jak i posiadających Kartę Polaka. Najwięcej cudzoziemców studiuje na kierunku turystyka i rekreacja (27), pozostali na kierunkach, takich jak: gastronomia i sztuka kulinarna (19), weterynaria (10), architektura krajobrazu (9), hipologia i jeździectwo (8), agrobiznes (8), dietetyka (10), transport i logistyka (6), geodezja i kartografia (5), biotechnologia (5), behawiorystyka zwierząt (5), rolnictwo (4); po kilka osób na innych kierunkach. Największą grupę stanowią studenci z Ukrainy – 118 osób, z Białorusi – 19; pozostali przyjechali z Kazachstanu, Litwy, Hiszpanii, Niemiec, Rumunii. Łącznie na naszej uczelni, wg stanu z 31 grudnia 2018 r., studiuje 147 osób z zagranicy, z tego za odpłatnością – 94 osoby i bez odpłatności – 53. Wśród doktorantów jest 1 doktorantka z Białorusi (w języku polskim) i 2 doktorantów z Iraku na studiach doktoranckich realizowanych w języku angielskim.

W czasie studiów cudzoziemcy mają możliwość doskonalenia języka polskiego w ramach kursu prowadzonego przez pracowników SPNJO. W bieżącym roku akademickim kolejni już cudzoziemcy ukończyli studia. Niektórzy z nich kontynuują studia drugiego stopnia w UP w Lublinie, inni podejmują studia na innych uczelniach w Polsce lub wracają

do swoich krajów rodzinnych. W obecnym roku akademickim JM Rektor wyróżnił nagrodą pieniężną i listem gratulacyjnym troje studentów z Ukrainy jako najlepszych studentów na roku i kierunku studiów. Studenci cudzoziemcy angażują się w życie studenckie, biorąc udział w działalności studenckich kół naukowych, konferencjach studenckich, w sekcjach sportowych, gdzie osiągają wysokie wyniki i otrzymują stypendia. Jako ambasadorzy uczelni uczestniczą w targach edukacyjnych, promując studia w UP w Lublinie. Wszyscy cudzoziemcy mogą korzystać z zakwaterowania w domach studenckich należących do uczelni.

W każdym roku wzrasta liczba cudzoziemców rozpoczynających studia na naszej uczelni, co świadczy o atrakcyjności oferty kształcenia i przyjaznej atmosferze do studiowania.

Dokładamy wszelkich starań, aby zachęcić cudzoziemców do podejmowania nauki na UP w Lublinie, poszerzając ofertę kształcenia w języku angielskim, uczestnicząc w targach edukacyjnych Study in Poland, a także organizując spotkania na miejscu z zaproszoną młodzieżą ukraińską i białoruską – wszystko po to, aby wspierać ideę umiędzynarodowienia uczelni.

Anna Woźniak

Dział Organizacji Studiów

Dzień Erasmusa na Politechnice Lubelskiej, zorganizowany 14 marca z inicjatywy rektorów lubelskich uczelni
Fot. Maciej Niedziółka

Ladakh 2017

Szum deszczu padającego na namiot nie daje mi zasnąć. Pytam siebie po raz kolejny, co mnie ciągnie w góry. W myślach odpowiadam sobie, że nie wiem, i ze spokojnym sumieniem zasypiam.

Nubra – połączenie piasków pustyni z sześciotysięcznikami

Mimo wielu niesprzyjających okoliczności wyprawa doszła do skutku. Kontuzja pokrzyżowała nam plany, ale na szczęście pozwoliła na wyjazd. Piękny sześciotysięcznik zostaje jednak w sferze marzeń. Po dwóch dniach w głośnym i parnym Delhi lecimy do Leh, stolicy Ladakhu.

To dawne królestwo przyciąga swoim pięknem turystów z całego świata, którzy mogą tu przyjeżdżać dopiero od lat siedemdziesiątych. Plakaty na lotnisku przypominają nam, że je-

steśmy na wysokości 3600 m n.p.m. i wskazany jest co najmniej dwudniowy odpoczynek.

Wykorzystując czas potrzebny na zorganizowanie koni na trekking, zwiedzamy Nubrę. To olbrzymia dolina, do której dojeżdża się zdewastowaną przez deszcz i śnieg drogą, pokonując przełęcz Kardung La o wysokości 5600 m n.p.m. Kolumny wojskowych ciężarówek oraz roboty drogowe powodują, że pokonanie 150 km zajmuje nam prawie cały dzień. Podziwiamy klasztory buddyjskie i połączenie piasków pustyni z ośnieżonymi sześciotysięcznikami. W tym czasie w dolinie przebywa Dalajlama, co stwarza możliwość obserwacji i fotografowania wielokolorowego tłumu ludzi przybyłego na tę okazję z okolicznych wiosek. W ogromnych kadziach przygotowywany jest ryż, dal oraz herbata jako poczęstunek dla przybyłych pielgrzymów. Masło do kadzi wrzucane jest wiadrami, a ryż mieszany łoPATą.

Wracamy do Leh i przepakowujemy się na trekking. Pierwsze spotkanie z horsmanem to długotrwała wymiana uśmiechów. Gorzej z rozmową, bo jego znajomość angielskiego jest znikoma. Ja mam trudności z zapamiętaniem jego imienia, ale i tak doskonale się rozumiemy. Piękna trasa z dwoma przełęczami sięgającymi prawie 5000 m n.p.m. i biwakami

Chodnikowa sprzedaż warzyw w Leh

pod rozgwieżdżonym niebem daje nam wiele satysfakcji. Niestety mija bardzo szybko. Rozmowy z sympatycznym Nepalczykiem z hotelu oraz turystami z całego świata ożywają wieczory. W ramach odpoczynku jedziemy nad jezioro Pangong, położone na wysokości prawie 4300 m n.p.m. Wymęczeni wielogodzinną jazdą po wertepach w końcu dostrzegamy piękne, turkusowe jezioro otoczone górami. Widok z namiotu tak nas zauroczył, że przez długi czas leżeliśmy i w milczeniu obserwowaliśmy spektakl, jakim była zmiana barw zachodzącego słońca. Poznajemy Francuza, który od wielu miesięcy zwiedza Indie motorem. Nie byłoby w tym nic dziwnego, gdyby nie to, że na jednym motorze mieści się jeszcze jego żona i kilkunastoletnia córka. Wracamy do naszego Mountain Gest House i zapakowujemy się na kolejny trekking. Tym razem horsman nie jest już taki wesoły, a jego brak doświadczenia powoduje, że zostawia nas na trasie. Mimo deszczu, gradu i rwących strumieni udaje nam się nie zgubić w płataninie dolin. Resztkami sił totalnie przemoczeni docieramy do miejsca biwaku. Musimy przeznaczyć jeden dzień na wysuszenie butów, co powoduje zmianę trasy trekkingu. Na szczęście pogoda już do końca nam dopisuje i osiągamy planowaną przełęcz. To koniec trekkingu, wracamy do hostelu i szykujemy się na Srinagar, stolicę Kaszmiru. Podczas lotu odsłaniają się siedmiotysięczne olbrzymy Nun i Kun. Z lotniska jedziemy nad jezioro Dal, znane z pozostałych po Anglikach łodzi mieszkalnych. Na jednej z nich wynajmujemy pokój. Rolę taksówki pełni szikara, czyli taka tutejsza gondola. Na jeziorze są sklepy, grille i podpływający co chwila handlarze. Bardzo ciekawy jest poranny targ warzyw, który w całości odbywa się na łodziach. Zwiedzamy kilkusetletnie piękne ogrody ze strumieniami i stawami. Ponieważ jest to teren sporny z Pakistanem, turyści rzadko tu docierają. Stajemy się miejscową atrakcją i co chwila jesteśmy proszeni o możliwość zrobienia sobie z nami zdjęcia. Szybko nadchodzi czas powrotu do Delhi. Kupujemy przyprawy i herbatę. Oczywiście nie potrafimy się oprzeć lampom, które swoim orientalnym stylem będą nam przypominały wyprawę.

Po powrocie do domu ze zdziwieniem zauważamy, że woda z kranu jest bezpieczna do picia, możliwość zjedzenia przy stole wydaje się luksusem, a łóżko z pościelą to wielki komfort. Wyprawa przewartościowo spojrzenie i pozwala się cieszyć z drobiazków, na które na co dzień nie zwracamy uwagi.

Czas planować nową. Podobno Kirgistan ma piękne góry...

Tekst i fot. Piotr Lorencowicz

Nasz namiotek schowany w wąwozie

Targ na jeziorze Dal

Pomimo bariery językowej doskonale rozumieliśmy się z horsmanem

I WANTED TO
CHANGE THE
WORLD.
BUT I HAVE
FOUND THAT THE
ONLY THING ONE
CAN BE SURE
OF CHANGING IS
ONESELF.

Aldous Huxley

Języki specjalistyczne

Kształcenie jest to przekazywanie i nabywanie wiedzy. Organizacja procesu kształcenia, określenie celów, analiza potrzeb grupy docelowej, dobór odpowiednich treści oraz metod dydaktycznych to gwarancja efektywności nauczania. Nauczyciel, jako osoba odpowiedzialna za opracowanie kursu, przeprowadzenie zajęć oraz ewaluację, powinien posiadać odpowiednie kompetencje, wiedzę i umiejętności, aby zapewnić jak najlepszą jakość kształcenia.

Możliwości, jakie stwarza nowoczesna technologia, a mianowicie dostęp do materiałów źródłowych, komunikowanie się ze specjalistami z różnych części świata, przyniosły nowe koncepcje nauczania narzucające nowe obowiązki na nauczycieli języków obcych. Zmieniły się również oczekiwania studentów, którzy przyzwyczajeni do powszechnej dostępności i szybkości uzyskiwania informacji zmuszają nauczycieli do poszukiwania nowych strategii nauczania oraz stworzenia takiego środowiska, w którym zarówno oni sami, jak i ich wykładowcy będą zaangażowani w rozwijanie kompetencji językowych i myślowych.

Kurs języka specjalistycznego powinien być zaplanowany tak, aby umożliwić studentom powiązanie wiedzy nabytej wcześniej w ramach zajęć językowych i przedmiotowych z nowymi informacjami, a role im przypisane w pracy zespołowej były jasno określone i zapewniały wszechstronny rozwój.

Kształcenie językowe powinno być postrzegane jako multidyscyplinarne i interdyscyplinarne, a za realizację celów odpowiedzialni powinni być nie tylko nauczyciele języka, nauczyciele treści przedmiotowych, lecz także sami uczący się.

Interdyscyplinarność uwidacznia się w wielu profesjach, w biznesie, w medycynie, w szkolnictwie; w edukacji powinna opierać się na współpracy między nauczycielami różnych przedmiotów kierunkowych a nauczycielami języka. Taka współpraca stanowi ogromne wyzwanie, które jeśli zostanie podjęte, będzie miało kluczowe znaczenie dla osiągnięcia integracji przedmiotów akademickich z praktycznym doświadczeniem. Nauczanie oparte na współpracy prowokuje nieustanny rozwój i zmianę kompetencji uczących. Stałe poszerzanie wiedzy na temat treści przedmiotowych, nowoczesnej techno-

logii, nowatorskich metod nauczania to szeroko pojęty rozwój zawodowy i trwałe zadowolenie z nauczania.

Pojawia się zatem pytanie, jak poszerzyć kompetencje uczących i zapewnić komfort pracy w nauczaniu zarówno języka, jak i treści, aby zaspokoić specyficzne potrzeby i wysokie wymagania studentów.

6. Konferencja IATEFL Poland ESP SIG była znakomitym forum do dyskusji na temat zmieniającej się roli nauczających języków obcych. Temat tegorocznej konferencji to „Interdisciplinarity in ESP/EAP (changing roles of the ESP/EAP practitioner)”.

Konferencję otworzył prorektor ds. nauki, wdrożeń i współpracy międzynarodowej prof. dr hab. Zbigniew Grądzki. Słowo wstępne wygłosili Joanna Rączkiewicz, ESP SIG Coordinator, IATEFL Poland, kierownik Zespołu Języka Angielskiego i Łaciny Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych UP w Lublinie, oraz honorowy prezes IATEFL Poland Sławomir Nowikowski. Wykład plenarny wygłosił: dr hab. Jarosław Krajka, prof. nadzw. UMCS, dyrektor Instytutu Germanistyki i Lingwistyki Stosowanej, Zakład Lingwistyki Stosowanej.

W czasie konferencji poruszone zostały następujące tematy:

- nauczanie języków specjalistycznych jako wyzwanie dla lektorów w dobie wszechobecnej globalizacji;
- najbardziej efektywne metody nauczania na kierunkach inżynierskich;
- programy nauczania w języku angielskim przygotowujące do działania w konkretnym środowisku zawodowym a współpraca pomiędzy specjalistami w danej dziedzinie i nauczycielami języków obcych;
- zmiana roli lektora – od specjalisty ds. języków do trenera kompetencji akademickich;
- ocena jakości w procesie nauczania języka angielskiego.

Sesjom przysłuchiwało się ok. 70 uczestników z Wielkiej Brytanii, Niemiec, Grecji, Ukrainy oraz Polski, zgromadzonych w budynku CIW przy ul. Głębokiej 28.

Raport Eurydice przytacza zalecenia Komisji Europejskiej regulujące zapisy dotyczące nauczania języków obcych i treści przedmiotowych. Zintegrowane nauczanie przedmiotowo-językowe – Content and Language Integrated Learning (CLIL) – wspierane przez

Unię Europejską jako podejście edukacyjne promujące jednocześnie naukę języka i treści akademickich jest metodą coraz szerzej wykorzystywaną na poziomie szkolnictwa wyższego. CLIL pozwala na rozwijanie kompetencji językowych w języku obcym, otwiera uczących na rozwiązywanie problemów, analizowanie przyczyn i skutków, spontaniczne używanie języka w celach poznawczych. To połączenie nauczania treści i języka stwarza doskonałą okazję do współpracy między nauczycielami przedmiotu a nauczycielami języków, mającej na celu stworzenie specjalistycznych kursów języka angielskiego, które spełnią oczekiwania przyszłych inżynierów. Co więcej, jest to interaktywny proces, w którym stu-

denci są zaangażowani w dyskusję, wymianę opinii, przedstawianie środków zaradczych. Zmienia się rola nauczyciela, który z wykładowcy staje się instruktorem prezentującym autentyczne przypadki i problemy oraz przekazującym instrukcje dotyczące ustnych i pisemnych sprawozdań, z zapewnieniem wsparcia językowego.

Wdrożenie programu CLIL oraz wykorzystanie nowych metod nauczania i technik uczenia się to gwarancja zmiany, która prowadzi do rozwoju zawodowego zarówno lektorów języka obcego, jak i absolwentów naszego uniwersytetu.

Joanna Rączkiewicz

Kobieta na medal

Po raz siódmy w plebiscycie organizowanym przez „Gazetę Wyborczą” tytułem „Kobieta na Medal” wyróżniono panie odnoszące sukcesy w nauce, sporcie, biznesie, kreujące lubelską kulturę. W tym roku jedną z laureatek została dr hab. Katarzyna Ognik z Katedry Biochemii i Toksykologii, Wydziału Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki.

Jest autorką nowatorskich badań dotyczących m.in. wpływu nanocząstek metali na organizm człowieka.

Uroczyste wręczenie nagród przez prezydenta Krzysztofa Żuka odbyło się 8 marca br. w Trybunale Koronnym w Lublinie.

Dr hab. Katarzyna Ognik, prof. UP w Lublinie, jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym. Stopień doktora nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika otrzymała w 2007 r., doktora habilitowanego w 2013 r., a już w 2018 r. jej dorobek naukowy uzyskał aprobatę recenzentów w postępowaniu awansowym do tytułu profesora.

Prof. Katarzyna Ognik pracuje z wielką pasją, jest mocno zaangażowana w realizację grantów finansowanych przez NCN i NCBiR, współpracując z wieloma wybitnymi naukowcami w kraju i za granicą nad nowymi rozwiązaniami (m.in. wykorzystaniem nanotechnologii) umożliwiającymi ograniczenie stosowania antybiotyków oraz pierwiastków śladowych zanieczyszczających środowisko w produkcji zwierzęcej. Jest osobą rozpoznawalną i cenioną w środowisku naukowym, nie tylko w dyscyplinie zootechniki, ale także medycznej oraz farmaceutycznej.

Fot. Maciej Niedziółka

Prof. Katarzyna Ognik wielokrotnie już jako młody naukowiec pełniła rolę recenzenta w przewodach doktorskich i habilitacyjnych, którą powierzały jej wydziały prestiżowych uniwersytetów oraz Polska Akademia Nauk. Dorobek naukowy prof. Katarzyny Ognik jest wartościowy zarówno pod względem ilościowym, jak i poznawczym z aspektami praktycznego zastosowania, prowadzi bowiem również badania w ścisłej współpracy z biznesem m.in. lubelskim.

Aktywność naukowa i publikacyjna prof. Katarzyny Ognik jest niezwykle dynamiczna. Za publikacje z nowatorskich badań dotyczących m.in. wpływu nanocząstek metali na organizm corocznie uzyskuje bardzo wysokie wskaźniki naukometryczne (tylko w 2018 r. opublikowała swoje badania w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym, których łączny impact factor wyniósł 41,294, a liczba punktów ustalonych przez KBN była równa 562).

Prof. Katarzyna Ognik jest bardzo zaangażowana również w działalność popularyzującą naukę na Lubelszczyźnie.

Red.

Geodezja w świecie zdjęć sferycznych

Studenci wraz z opiekunem projektu mgr inż. Patrycją Pochwatką na XIII Konferencji Ogólnopolskiego Klubu Studentów Geodezji
Fot. Archiwum OKSG

Takie nietuzinkowe połączenia nie są obce studentom Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Dwie studentki kierunku geodezja i kartografia, Katarzyna Kryszak i Weronika Kusek, oraz student elektroniki i telekomunikacji Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie Witold Łukasik stworzyli autorski projekt wirtualnej wycieczki po budynku Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowego Nowych Technik i Technologii w Inżynierii Rolniczej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. To połączenie bakcyli naukowego z chęcią samorozwoju pozwoliło na pokonanie dość trudnej przeszkody w realizacji projektu, jaką była odległość. Również początki prac nie należały do najłatwiejszych. W głowach studentów tworzyły się różne koncepcje tego, jak ma wyglądać finalny projekt, a także w jaki sposób zostanie on zrealizowany.

Wszystko rozpoczęło się od stworzenia głowicy do umieszczenia aparatu, która stała się fundamentalnym i niezastąpionym elementem pracy badawczej. Jej wykonanie wymagało nie lada cierpliwości oraz pochłonęło ogromną ilość czasu. Najpierw został stworzony schemat głowicy z elementami niezbędnymi do jej działania. Był to m.in. główny procesor, sterujący całą elektroniką i mechaniką głowicy. Podłączone do niego przyciski doty-

kowe pozwoliły na łatwe sterowanie urządzeniem. Całe menu wraz z konfiguracją różnych ustawień widoczne było na dużym wyświetlaczu LCD. Kolor wyświetlanych pikseli został precyzyjnie dobrany, by umożliwić czytelność nawet w słoneczne dni. Do poruszania się głowicy wykorzystywane są trzy silniki krokowe: dwa z nich służą do zmiany położenia pionowego, trzeci do obrotu wokół własnej osi. Moment wykonywania zdjęć jest automatycznie wybierany przez algorytm, a sam procesor głowicy „symuluje” pilot zdalnego sterowania aparatu. Warto nadmienić, iż całe urządzenie jest całkowicie mobilne – ma własne akumulatory oraz zintegrowaną ładowarkę. Jest to bardzo duże ułatwienie, zwłaszcza w pracach terenowych, kiedy dostęp do zasilania z sieci jest ograniczony bądź po prostu niemożliwy.

Kod sterujący do urządzenia został napisany na platformie Arduino z uwagi na możliwości środowiska pozwalające na szybkie tworzenie skomplikowanych algorytmów. Obecnie firmware (tj. oprogramowanie) ma około 10 000 linijek kodu, który nie jest jeszcze finalną wersją. Jeżeli czas oraz możliwości pozwolą, głowica może zostać wzbogacona o nowe funkcje, m.in. sterowanie przez wi-fi i Bluetooth.

Cały projekt ma wiele innowacyjnych cech. Jedną z nich, a zarazem najważniejszą, jest to, iż elementy służące do stworzenia opisywanej głowicy wydrukowane zostały na drukarce 3D, którą autorzy projektu zbudowali własnoręcznie nieco wcześniej.

Budowa głowicy to tylko część zrealizowanej pracy. Studenci po zainwestowaniu w profesjonalny aparat oraz statyw wykonali prace terenowe, tj. serię zdjęć wyżej wymienionego obiektu. Zdjęcia wykonywane były na stanowiskach roboczych, oddalonych od siebie o kilka metrów. Cała seria zdjęć, czyli ponad 100, składana jest do jednej sfery 360°. Następnie ta sfera musi przejść jeszcze jedną przemianę, polegającą na przekształceniu w cubicphoto (zdjęcie sześcienne). Geometria zdjęcia zmieniana jest fizycznie tak, aby po złożeniu w sześcian i umieszczeniu w nim „obserwatora”, miał on wrażenie, że znajduje się w środku kuli. Nie dostrzega się wówczas żadnych krawędzi sześcianu, obserwuje się jedynie pełną sferę. Powstałe zdjęcia są w finalnej wersji widziane na stronie internetowej.

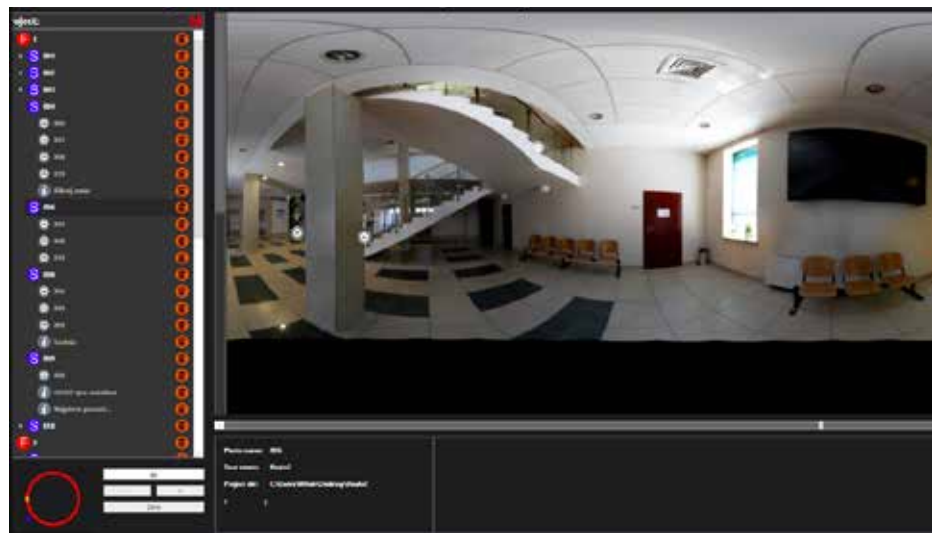
Sprzęt wykorzystany do stworzenia wirtualnego spaceru
Fot. Katarzyna Kryszak

Sam proces składania zdjęć w wirtualny spacer jest dość prosty. Należy jedynie wprowadzić interesującą nas sferę do programu, a następnie umieścić ją w odpowiednim miejscu na mapie budynku. Końcowym etapem jest ustawienie odpowiedniego przejścia do kolejnych sfer. Wszystko tworzone jest w sposób graficzny, ułatwiający cały montaż. Dodatkowo można w różnych miejscach przestrzeni sfery umieścić punkty informacyjne, takie jak: film z YouTube, infopunkt (rozwijany tekst), fotopunkt (zdjęcie z podpisem) oraz odnośniki do innych stron.

Program do składania zdjęć sferycznych w spacer został napisany w języku C# (C Sharp). To również autorskie podejście do problemu. Do stworzenia oprogramowania motywował studentów fakt, iż przydatne im komercyjne rozwiązania były zbyt drogie, a darmowe programy miały ograniczone możliwości. Dodatkowym atutem jest brak ograniczeń związanych z użytkowaniem programu. Taki spacer może być wzbogacany nowymi możliwościami wizualnymi oraz technicznymi. Obecnie kod składa się z kilkudziesięciu tysięcy linii kodu ściśle ze sobą współpracujących.

Projekt nie pozostał niezauważony. Studenci zostali docenieni oraz nagrodzeni na ogólnopolskich konferencjach. Pierwszym takim sukcesem było wyróżnienie na XIII Konferencji Ogólnopolskiego Klubu Studentów Geodezji, która odbywała się w Falentach koło

Warszawy 10–11 maja 2018 r. W bieżącym roku akademickim referat związany z realizacją projektu otrzymał główną nagrodę w sesji Geodezji i Gospodarki Przestrzennej na IV Konferencji Naukowo-Technicznej pt. „Nowe kierunki badań w ochronie i kształtowaniu środowiska oraz w geodezji i gospodarce przestrzennej”, współorganizowanej przez Geodezyjne Koło Naukowe „Equator” Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, którego studentki są aktywnymi członkiniami.

Studenci nie spoczywają jednak na laurach i chcą rozwijać projekt, wzbogacając go o nowe elementy oraz dodatkowe funkcje.

Katarzyna Kryszak, Weronika Kusek, Witold Łukasik

Tworzenie wirtualnego spaceru po budynku CIW w autorskim programie

Nagroda Chirona

Laureatem tegorocznej Nagrody Chirona został prof. dr hab. Stanisław Winiarczyk. Nagroda przyznawana jest dorocznie przez Kapitułę Krajowej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej dla najlepszego popularyzatora wiedzy weterynaryjnej. Statuetkę w imieniu profesora odebrał wiceprezes Lubelskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej Andrzej Więcek 6 kwietnia 2019 r. podczas otwarcia Targów Medycyny Weterynaryjnej „Vetmedica” i Kongresu Praktyki Weterynaryjnej „Vetforum” w Łodzi.

Prof. dr hab. Stanisław Winiarczyk jest kierownikiem Katedry Epizootologii i Kliniki Chorób Zakaźnych; w latach 2008-2016 był dziekanem Wydziału Medycyny Weterynaryjnej w Lublinie; jest doktorem honoris causa Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu Medycyny Weterynaryjnej i Biotechnologii we Lwowie (2017); członkiem Rady Głównej Nauk i Szkolnictwa Wyższego; uznanym

w kraju i zagranicą specjalistą z zakresu chorób zakaźnych, laureatem licznych odznaczeń państwowych.

Red.

Architekci krajobrazu pokazują swoje dokonania

Wystawy semestralne studentów architektury krajobrazu lubelskiego Uniwersytetu Przyrodniczego stały się już tradycją. W tym roku, podobnie jak w ubiegłym, były to dwie wystawy. W dniach od 23 stycznia do 19 lutego 2019 r. w holu Agro II swoje prace semestralne pokazywali studenci drugiego semestru studiów magisterskich, natomiast od 7 do 23 marca tego roku dyplomowe prace inżynierskie były prezentowane w Bibliotece Multimedialnej przy ulicy Szaserów w Lublinie. Obie wystawy cieszyły się dużym powodzeniem, były relacjonowane w prasie, radiu i telewizji. Przejęci uroczystością poddania się pod osąd publiczny byli zarówno autorzy wystawianych prac, jak i je oglądający. Dla pierwszych, którzy nie mogą się chować w wieży z kości słoniowej, jak niektórzy naukowcy, jest to pierwsze zetknięcie z ludźmi, którzy będą żyć w krajobrazie ukształtowanym w wyniku ich pracy. Zawód architekta krajobrazu jest zawodem zaufania publicznego, którego nie można zawieść. A trudności w tej pracy jest mnóstwo. Trzeba znać rośliny, ich miejsce w świecie przyrody i prawa rządzące ekologią. Trzeba znać się na materiałach budowlanych, umieć wykorzystać ich właściwości konstrukcyjne. Trzeba rozumieć prawa rządzące ludzką psychiką i społecznymi zależnościami. A przede wszystkim trzeba być artystą, który zbuduje dla nas piękne i trwałe otoczenie. I teraz pokazujemy efekt naszej pracy w trudnym, suchym, formalnym zapisie, który

nie służy tylko prezentacji naszych myśli, ale stanowi profesjonalną podstawę do realizacji naszego pomysłu w terenie. Ten zapis może być niejasny, niezrozumiały, źle odebrany. Stąd niepokój studentów. Jeżeli z kolei czujemy się w niepokoje odbiorców wystawionych prac, to spostrzeżemy, że świat, który nas otacza, nie jest światem przyjaznym. Jest to świat stworzony dla samochodów i reklam, ale nie dla ludzi. Hałaśliwy, zadymiony, pozamykany płotami i ścianami. Może w tych pracach kryje się kolejne oszustwo, kolejne ograniczenie naszych praw? Wystawa jest jedyną możliwością, kiedy na początku drogi zawodowej naważymy dyskusję z tymi, dla dobra których będziemy przez resztę życia pracować.

Teraz więcej o samych wystawach. Pierwsza wystawa prac semestralnych obejmowała prace z czterech przedmiotów. Dwa przedmioty dotyczyły zaniedbanego przez urbanistów terenu na granicy lubelskich dzielnic: Kalinowszczyzny, Tatarów i Hajdowa-Zadębia. Na przedmiocie ocena krajobrazu kulturowego różnymi współcześnie stosowanymi metodami studenci starali się sprecyzować wartości badanych terenów i poddać je sanacji bez uszczerbku dla tego, co w tych terenach jest wartościowe. Przedmiot projektowanie zintegrowane wymagał sporządzenia kompleksowego projektu, wymagającego także określenia założeń programowo-przestrzennych, czyli zdecydowania, co na tym terenie ma się znajdować i co się tam będzie dziać. W projektowaniu zintegrowanym powinniśmy założyć jednolity wygląd wszystkich elementów, które składają się na projekt – od materiału i barwy mebla miejskiego do ogólnego wyglądu dzielnicy. Kompleksowe opracowanie zawierało wszystkie konieczne elementy: od projektu krajobrazu, od projektu poprzez projekt urbanistyczny, zdefiniowanie centrum, projekt zieleni, aż do opracowania mebli miejskich i detali budowlanych. To wszystko miało być nie tylko wymyślone, ale zweryfikowane przez społeczne, przyrodnicze, a także inne badania. Następne z pokazanych plansz zostały wykonane w ramach przedmiotu projektowanie konserwatorskie i dotyczyły innego obszaru miasta. Lublin, jako stare i największe miasto leżące po prawej stronie Wisły, posiada liczne zespoły zabytkowych budowli i ogrodów. Umiejętność poru-

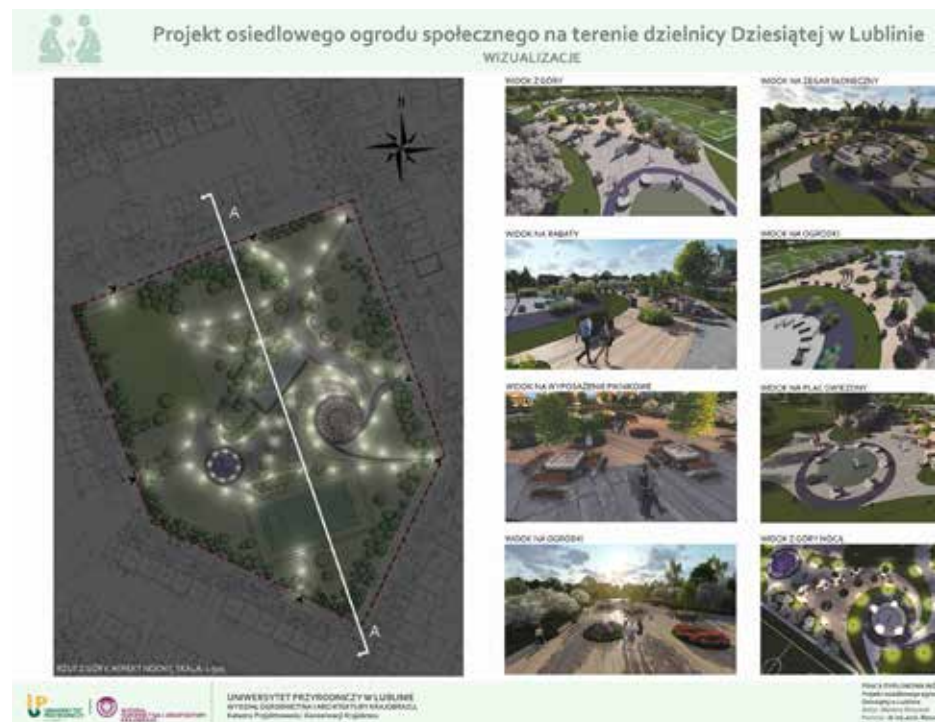
szania się i pracy w historycznych obiektach wymaga od studentów specjalnej wrażliwości i odpowiednich umiejętności. Na wystawie możemy zobaczyć projekty rewaloryzacji ogrodów klasztornych, znacznie trudniejszych od rewaloryzacji zachowanych elementów budowlanych. Rewaloryzacja zabytkowego ogrodu klasztorowego wymaga nie tylko znajomości problemów działań konserwatorskich i reguł zakonnych, ale przede wszystkim obycia w kulturze i empatii dla problemów życia duchowego. Plansze wykonane w ramach przedmiotu rewitalizacja krajobrazowa terenów zurbanizowanych przybliżają nam problemy urbanistyki powojennej. Lublin jest bogaty nie tylko w zabytki, ale również w wybitne dzieła współczesnej sztuki. Jednym z takich obiektów jest osiedle Słowackiego, realizowane według projektu Oskara Hansena, propagatora urbanistyki liniowej. Rewitalizacja wybitnego zespołu urbanistycznego wymaga specjalnych umiejętności zrozumienia toku powstawania koncepcji i odczytania kreatywności w stosowaniu stworzonej przez niego koncepcji formy otwartej, czyli zrozumienia urbanistyki dynamicznej. Jak widać z tego zestawienia, z tego zestawienia kilku przedmiotów na jednym semestrze studiów, od architekta krajobrazu wymaga się nie tylko dobrej znajomości roślin, lecz także profesjonalizmu w wielu obszarach współczesnego świata. Kształcenie osobowości twórczych jest zadaniem specjalnym i wymaga specjalnych narzędzi w nauczaniu. Widzimy to na omawianej wystawie.

Studia inżynierskie stawiają przed studentami architektury krajobrazu nieco inne zadania niż przed słuchaczami studiów magisterskich. Mają przede wszystkim nauczyć zawodu i przygotować studentów do samodzielnej pracy architekta krajobrazu. Dlatego na wystawie prac dyplomowych możemy zobaczyć projekty, które nie zawsze dotyczą krajobrazów, często są to niewielkie ogrody, ale zawsze są to projekty kompletne. Są realizowane na mapach zasadniczych, co jest wymagane w profesjonalnym projektowaniu. Część badawcza obejmuje samodzielnie wykonaną inwentaryzację drzewostanu i poprzedzające projekt analizy. Sam projekt to nie tylko przedstawienie koncepcji, idei ogrodu. Wymagane jest czytelne przedstawienie tej idei, wizualizacje projektu, czyli pokazanie, jak ogród będzie po jego zbudowaniu wyglądał. W pracy inżynierskiej obowiązuje również sporządzenie rysunków wykonawczych oraz kosztorysu realizacji projektu. Wymaga to nie tylko znajomości procesu projektowania, ale również

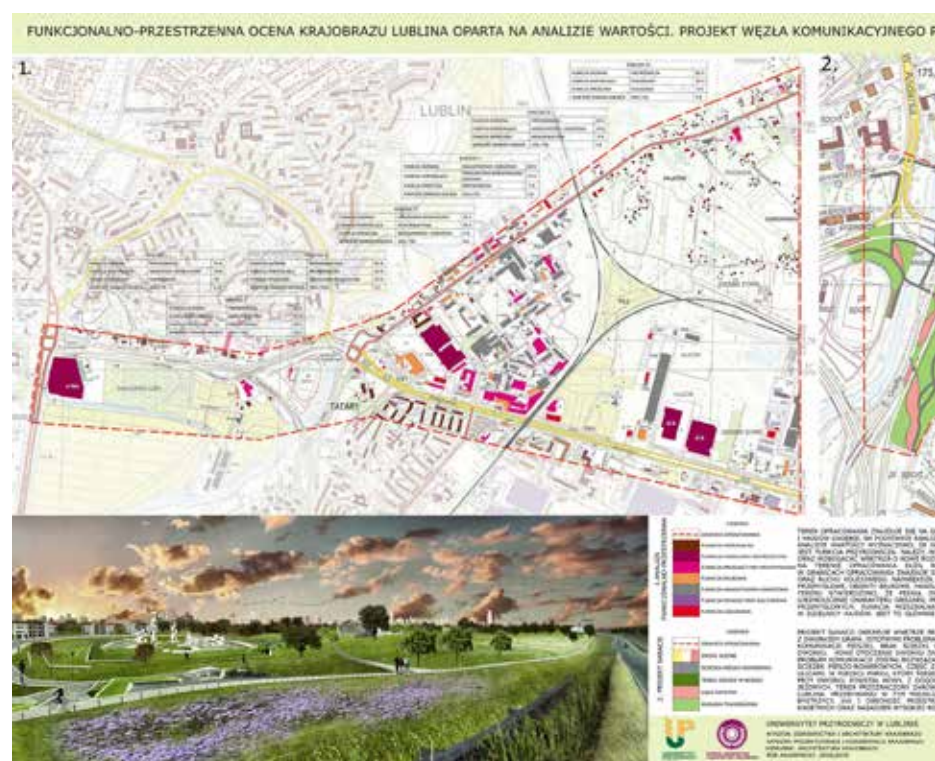
umiejętności rysowania, a także i znajomości specjalistycznych programów cyfrowych. Prace inżynierskie zostały zaprezentowane w trudnym i wymagającym miejscu. Jest to Biblio – biblioteka multimedialna, kompleks kulturalny mieszczący się przy ulicy Szaserów, zawierający obok biblioteki salę wystawową i kinową o rozbudowanym programie i wymagającej publiczności.

Jan Maria Rylke

Marlena Denysiuk. Projekt osiedlowego ogrodu społecznego na terenie dzielnicy Dziesiątej w Lublinie. Wizualizacje

Weronika Ostrowska, Lidia Różniewicz. Funkcjonalno-przestrzenna ocena krajobrazu Lublina oparta na analizie wartości. Projekt węzła komunikacyjnego przy dworcu Grafa

sposób podróży może uzyskać informacje o obiektach gastronomicznych, sklepach, kioskach, automatach i różnego rodzaju obiektach handlowych na terenie zarządzanym przez spółkę Lubelskie Dworce SA. Na mapie dodano okoliczne obiekty, których obecność może ułatwić podróżnym pobyt w nieznanym mieście, takie jak postój taksówek, dom noclegowy z odsyłaczem do rezerwacji noclegów czy przystanki komunikacji miejskiej z przekierowaniem do rozkładu jazdy. Nie zabrakło także zabytkowej studni z XIX w., która trwale wpisała się w krajobraz lubelskiego dworca autobusowego.

Od szkicu do GIS-u*

Utworzenie mapy interaktywnej jest wieloetapowym procesem o złożoności zależnej od dostępności danych i zamierzonego celu. Czasem wystarczy tylko podłączyć i opracować gotowe pliki z danymi (np. w przypadku dysponowania plikami obiektów typu shapefile), czasem jednak istnieje konieczność wykonywania rozbudowanych procedur pozyskiwania i przetwarzania informacji.

W przypadku mapy interaktywnej Dworca Głównego PKS w Lublinie proces tworzenia gotowej aplikacji okazał się dość skomplikowany i czasochłonny. Początkowo planowano wykorzystać elementy mapy zasadniczej otrzymanej z Urzędu Miasta. Niestety szybko okazało się, że najważniejsza z punktu widzenia projektu część terenu była nieaktualna lub błędnie przedstawiona. Niepoprawny był także stan widoczny w miejskim Geoportalu. Było więc konieczne zrobienie własnych pomiarów i opracowanie mapy zgodnej ze stanem faktycznym. Pomiary wykonano za pomocą odbiornika satelitarnego GNSS, który umożliwia szybki odczyt współrzędnych potrzebnych punktów przy stosunkowo dużej dokładności. W niektórych miejscach, ze względu na ograniczenia zasięgu sygnału, nie obyło się jednak bez późniejszych obliczeń geometrycznych dla brakujących punktów. Tak zdobyte dane, wraz z opracowanym w czasie pomiarów szkicem sytuacyjnym, za pomocą kilku programów o różnym zastosowaniu wykorzystano do naprawienia defektów mapy zasadniczej. Następnie liniowe warstwy przetworzono na pliki obiektów, umożliwiające załączanie danych opisowych. Jednocześnie w programie graficznym utworzono obrazkowe symbole, które posłużyły jako sygnatury dla obiektów na mapie. W końcowym etapie prac połączono wytworzone komponenty, umieszczono je na platformie ArcGIS Online

Fragment mapy zasadniczej uzyskanej z Wydziału Geodezji UM Lublin

i wzbogacono o dodatkowe informacje dla podróżnych, włącznie z kierunkami odjazdów, otrzymanymi dzięki uprzejmości pracowników spółki Lubelskie Dworce SA.

Aby nowoczesne było bardziej nowoczesne

Nieuchronny wydaje się fakt, że tworzone współcześnie mapy interaktywne, takie jak opisująca mapą Dworca Głównego PKS, już niebawem przegrają konkurencję z nowszymi technikami przedstawiania rzeczywistości w taki sam sposób, w jaki wygrały ją z mapami papierowymi. Rozwiązaniami przyszłości mogą być powstające współcześnie usługi rozszerzonej i wirtualnej rzeczywistości, multimedialne wizualizacje trójwymiarowe czy inne nieznanne w chwili obecnej techniki. Aby jak najdłużej zachować użyteczność i atrakcyjność opracowań, należałoby na bieżąco wzbogacać je o nowe funkcje. Czasem jednak lepszym rozwiązaniem okaże się stworzenie czegoś całkiem nowego. Być może tuż po sfinalizowaniu procesu tworzenia mapy lub innego typu wizualizacji przestrzennej powinniśmy od razu myśleć o jej następcy.

Klaudia Mazur, Michał Maciąg

*GIS (ang. geographic information systems) – systemy informacji geograficznej – nazwa określająca różnego rodzaju systemy służące m.in. gromadzeniu, przetwarzaniu i udostępnianiu danych przestrzennych, zazwyczaj w formie wizualizacji.

Tworzenie sygnatur obiektów dworca w programie Inkscape

CZ. 2

W 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości

Profesorowie Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
– uczestnicy walk o wolność i niepodległość

5. Oficerowie i podchorążowie Wojska Polskiego walczący z niemieckim okupantem w szeregach Armii Krajowej, Batalionów Chłopskich lub innych organizacjach wojskowych

Wielu naszych wybitnych nauczycieli akademickich, absolwentów przedwojennych podchorążówek, którzy z racji wieku nie mogli brać udziału w walkach frontowych 1939 r., już w pierwszych miesiącach okupacji wstępowało w szeregi tworzących się konspiracyjnych organizacji wojskowych, najczęściej Armii Krajowej lub Batalionów Chłopskich, i przystępowało do walk z niemieckim okupantem. W szeregi tych organizacji wstąpiła także większość uczestników wojny obronnej 1939 r.

Do organizacji tych należeli ponadto późniejsi wybitni profesorowie, których sylwetki przypominam poniżej.

Prof. dr dr h.c. multi Gabriel Brzęk (1908–2002) – żołnierz ZWZ-AK, absolwent konspiracyjnej szkoły podchorążych oraz organizator i dyrektor tajnego kształcenia młodzieży z zakresu małej i dużej matury, które w 60 sesjach egzaminacyjnych zdobyło około 450 żołnierzy z Inspektoratu Rzeszów, którzy stali się później kandydatami do szkół podchorążych lub podoficerów AK, od 1942 r. członek sztabu AK Rzeszów; w 1942 r. był kurierem na linii Rzeszów – Budapeszt, jako adiutant Inspektoratu w Rzeszowie brał udział w organizowaniu akcji „Burza”, przez AK awansowany do stopnia podporucznika, a następnie – porucznika czasu wojny, po wojnie – członek WiN, adiutant pplk. Łukasza Cieplińskiego – komendanta IV komendy Zrzeszenia Wolność i Niepodległość (od aresztowania uchroniło profesora powołanie na etat profesorski w tworzonej Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej, o czym informował mnie w czasie prywatnej z nim rozmowy), w latach 90. awansowany do stopnia majora WP.

Wyróżniony wieloma odznaczeniami bojowymi, w tym: Srebrnym Krzyżem Orderu Wojennego Virtuti Militari, Złotym Krzyżem

Zasługi z Mieczami – dwukrotnie, Medalem Wojska – czterokrotnie, Krzyżem Partyzanckim, Krzyżem AK, Offic. Croix du Merite, Medaille Europea, Za Zasługi dla ZBoWiD, Odznaką Pamiątkową i Krzyżem Akcji „Burza”, Krzyżem Zrzeszenia WiN, Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, Orderem Sztandaru Pracy II klasy oraz Medalem Światowej Rady Pokoju; jego pamięci poświęcono salę kolegiatną w gmachu Rektoratu.

Organizator i kierownik Katedry Zoologii i Hydrologii, współtwórca Wydz. Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, prodziekan i dziekan Wydz. Rolnego UMCS, prodziekan Wydz. Zootechnicznego, prorektor. Autor kilkunastu dzieł historycznych, członek Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie.

Szer. z cenzurem **prof. dr Włodzimierz Zinkiewicz** (1904–1972), a więc absolwent podchorążówki, podczas okupacji awansowany do stopnia podporucznika, a następnie porucznika czasu wojny, z upoważnienia tajnej organizacji nauczycielskiej organizator i dyrektor działającego w konspiracji Gimnazjum w Puławach, które ukończyło ponad 350 osób; niezależnie od tej funkcji był redaktorem taj-

Prof. dr Włodzimierz Zinkiewicz

niego pisma „Twierdza”. Godnym podkreślenia jest fakt, iż wielu naukowców, pracujących później w uczelniach lubelskich, zawdzięcza swój rozwój naukowy działalności profesora w czasie okupacji (absolwentem tego konspiracyjnego Gimnazjum był na przykład prof. dr Tadeusz Baszyński – w czasie stanu wojennego rektor UMCS, a później – prezes Lubelskiego Towarzystwa Naukowego). Przez rząd londyński odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami i czterokrotnie – Medalem Wojska.

Absolwent Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, uczeń prof. Henryka Arctowskiego – światowej sławy geologa, meteorologa i badacza krain polarnych – wybitny meteorolog i klimatolog polski, jeden z prekursorów badań agrometeorologicznych w Polsce, współorganizator i dziekan Wydz. Biologii i Nauk o Ziemi UMCS, organizator i kierownik Katedry Meteorologii i Klimatologii UMCS, organizator i kierownik Katedry Meteorologii WSR.

Prof. dr Jan Krupowicz (1905–2007) przedwojenny pracownik naukowy Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, który w drugiej połowie września 1939 r. został aresztowany przez NKWD, a do Polski wrócił po pokonaniu bardzo długiej drogi z Wilna, poprzez Syberię, Daleki Wschód, oczywiście „okresowo” przebywając w różnych obozach ZSRR w okresie międzywojennym z ramienia Polskiego Białego Krzyża nauczyciel prowadzący w wojsku zajęcia z chemii; asystent w Uniwersytecie im. Stefana Batorego w Wilnie, w 1939 r. aresztowany przez NKWD i osadzony w więzieniu w Starej Wilejce, potem Mińsku i Orszy, a następnie – w łagrach Komi (1939–1942), w roku 1942 na mocy porozumienia między emigracyjnym rządem polskim a ZSRR zwolniony z łagru; organizator i kierownik polskich domów dziecka w Jangiaryku, Urgenczu i Bogatu (1942–1944), nauczyciel chemii i fizyki w polskiej szkole średniej i dyrektor polskiego domu dziecka w Samarkandzie (1944–1946), po wojnie kierownik transportu tychże dzieci z Azji do Polski, zakończony w maju 1946 r. w Gostyninie.

Bardzo ceniony chemik, wieloletni kierownik Katedry Chemii Ogólnej, dyrektor Instytutu Chemii i Technologii Rolnej, prorektor; odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Prof. dr Aleksander Kierek (1916–1976) – major BCh, kierownik walki cywilnej w pow. puławskim, oficer organizacyjny sztabu komendy obwodu BCh Puławy, współ-

redaktor konspiracyjnego pisma „Orle Ciośy”, przez rząd londyński odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami i Krzyżem Walecznych, a po wojnie Srebrnym Krzyżem Orderu Wojennego *Virtuti Militari*; za działalność konspiracyjną w 1952 r. – aresztowany i przez Sąd Wojskowy w Lublinie, w 1953 r., skazany na trzy lata pozbawienia wolności, po czym osadzony w więzieniu w Warszawie na Mokotowie, po dwu latach zwolniony i w 1957 r. zrehabilitowany.

Organizator i kierownik Katedry Ekonomii Politycznej, zastępcą dyrektora, a następnie dyrektor Instytutu Nauk Społeczno-Politycznych.

Doc. dr Piotr Szewczyk (1908–1996) – członek ZWZ-AK i BCh, członek delegatury rządu polskiego z siedzibą w Londynie na pow. krasnostawski (1942–1945), pierwszy komendant gminny BCh w Izbicy, członek SL „Roch”, członek tajnej komisji oświatowej. Odznaczony Orderem Sztandaru Pracy II klasy.

Ceniony specjalista w zakresie ekonomiki rolnictwa, prodziekan i dziekan Wydz. Rolniczego, prorektor, kierownik Katedry Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa, dyrektor Instytutu Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa.

Prof. dr hab. dr h.c. Stanisław Wołoszyn (1920–2015) – żołnierz AK i WiN, od września 1942 r. do wyzwolenia walczył z okupantem i oddziałami UPA w oddziałach leśnych AK na obszarze trzech powiatów lubelszczyzny: tomaszowskiego, biłgorajskiego i hrubieszowskiego, od września 1945 r. walczył w szeregach Zrzeszenia WiN (aż do rozwiązania tej organizacji), członek Światowego Związku Żołnierzy AK – prezes Zarządu Okręgu w Lublinie, od 1996 r. do końca życia był wiceprezesem Zarządu Głównego Zrzeszenia Wolność i Niepodległość; odznaczony: Krzyżem AK, Krzyżem Zrzeszenia WiN, w okresie powojennym awansowany do stopnia majora.

Ceniony specjalista w zakresie epizootiologii, prodziekan i przez piętnaście lat dziekan Wydz. Weterynaryjnego, dyrektor Instytutu Chorób Zakaźnych i Inwazyjnych, kierownik Katedry Epizootiologii, odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski).

Sierż. pchor. prof. dr dr h.c. multi Stanisław Bujak (1914–2003), absolwent dywizyjnego kursu podchorążych rezerwy 27. Dywizji Piechoty w Łucku, od 1940 r. podchorąży, członek ZWZ-AK, utrzymywał punkt sanitarny oddz. AK Zenona, placówki w Kobylanach na Podlasiu, członek Światowe-

Prof. dr Gabriel Brzęk

Prof. dr Jan Krupowicz

go Związku Żołnierzy AK, odznaczony Krzyżem Armii Krajowej.

Wysokiej klasy specjalista w zakresie mikrobiologii i technologii przemysłów rolnych, organizator i kierownik Katedry i Zakładu Technologii Rolnej, dyrektor Instytutu Chemii i Technologii Rolnej, prodziekan Wydz. Zootechnicznego, prodziekan i dziekan Wydz. Rolniczego, organizator Wydz. Ogrodniczego, prorektor, odznaczony Medalem im. M. Oczapowskiego.

Pchor. doc. dr hab. Roman Prawocheński (1903–1993) – komendant placówki ZWZ-AK w pow. tarnobrzeskim. Specjalista w zakresie hodowli ryb, w naszej uczelni organizator i kierownik Katedry Rybactwa Wydz. Zootechnicznego, prodziekan Wydz. Zootechnicznego. Syn prof. dr. Romana Prawocheńskiego seniora, wybitnego hodowcy koni.

Pchor. prof. dr Tadeusz Ruciński (1923–2008) – żołnierz ZWZ-AK w pow. puławskim, były członek Światowego Związku Żołnierzy AK. Członek Klubu Oficerów Rezerwy LOK przy naszej uczelni. Odznaczony Krzyżem AK, Brązowym i Srebrnym Medalem za Zasługi dla LOK, po wojnie awansowany kolejno od podporucznika do stopnia kapitana. Specjalista w zakresie patofizjologii, kierownik Katedry Patofizjologii.

Pchor. prof. dr Stanisław Tabin (1906–1987), pseudonim „Sokolik”, walczył w okolicach Niska, był członkiem Światowego Związku Żołnierzy AK, odznaczony Krzyżem AK, Medalem Wojska Polskiego – czterokrotnie, Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski; laureat Nagrody Prezesa Rady Ministrów.

Ceniony specjalista w zakresie szczegółowej uprawy roślin, prodziekan Wydz. Zootechnicznego i Wydz. Rolniczego, kierownik Ośrodka Rozwoju Postępu Technicznego w Rolnictwie, dyrektor Instytutu Uprawy Roli i Roślin, kierownik Katedry Szczegółowej Uprawy Roślin, inicjator i założyciel czasopisma „Rolnik Lubelski”.

6. Oficerowie i żołnierze I lub II Armii Wojska Polskiego

Po wkroczeniu Armii Radzieckiej na obszar Polski rozpoczął się werbunek do nowego Wojska Polskiego: I i II Armii Wojska Polskiego spośród roczników podlegających obowiązkowemu poborowi. Do wojska powołani zostali wówczas m.in. późniejsi nasi profesorowie lub docenci.

Doc. dr Kazimierz Blaim (1924–1970) – w latach 1944–1945 w stopniu bombardiera

służył w WP, w tym czasie ukończył frontową szkołę oficerską artylerii. Odznaczony: Medalem za Pobiedę, Medalem Zwycięstwa i Wolności oraz Odznaką Grunwaldzką.

Był absolwentem trzech wydziałów: Rolnego UMCS, Prawa i Nauk Społecznych KUL oraz Matematyczno-Fizyczno-Chemicznego UMCS, bardzo ceniony jako biochemik i fizjolog roślin uprawnych, kierownik Zakładu Biochemii, był świetnie zapowiadającym się pracownikiem naukowym, zginął tragicznie w wypadku samochodowym.

Doc. dr Kazimierz Olech (1922–1978) – porucznik WP, podczas okupacji żołnierz BCh, w sierpniu 1944 r. powołany do I Korpusu Pancernego II Armii WP z przeznaczeniem do szkoły oficerskiej, którą ukończył w grudniu tegoż roku, uzyskując stopień podporucznika. Do końca lutego 1945 r. wraz z jednostką ochraniał działania związane z reformą rolną, po czym został skierowany do bezpośredniej walki frontowej na szlaku Zgorzelec–Drezno–Praga; wojnę zakończył w stopniu porucznika. Odznaczony Krzyżem Walecznych, Srebrnym Medalem Zasłużonym na Polu Chwały, Medalem Zwycięstwa i Wolności, Medalem za Odrę Nysę Bałtyk, Medalem za Pobiedę nad Germanią.

Ceniony specjalista z zakresu fizjologii roślin, doktoryzował się w Akademii Rolniczej im. Timiriaziewa w Moskwie, w naszej uczelni dyrektor Instytutu Przyrodniczych Podstaw Produkcji Roślinnej i kierownik Katedry Fizjologii Roślin.

Doc. dr Andrzej Zdanowicz (1924–1999) – porucznik WP, w czasie wojny żołnierz BCh na Kielecczyźnie, po przebicciu się na stronę zdobytą przez Armię Radziecką wstąpił ochotniczo do WP, uzyskał przydział do batalionu desantowego, awansował do stopnia podporucznika, był kolejno: szefem służby samochodowej, zastępcą dowódcy pułku ds. technicznych oraz szefem transportu brygady; w 1945 r. na własną prośbę odszedł z wojska i podjął studia cywilne.

Kierownik Zakładu Mechaniki i Fizyki Technicznej.

Dr hab. Jan Koziej, prof. AR (1923–2014) – kapral, służbę wojskową odbył w 3. Brygadzie Pancerniej WP (1944–1947), w ostatnich miesiącach wojny brał czynny udział w walkach frontowych na linii Nysa–Drezno, odznaczony m.in. Brązowym Medalem na Polu Chwały, Medalem Zwycięstwa i Wolności, Medalem za Odrę, Nysę, Bałtyk, Medalem za Udział w Walkach o Berlin.

Mechanizator rolnictwa, kierownik Zakładu Mechanizacji Rolnictwa, prodziekan Wydz. Techniki Rolniczej.

Prof. dr Tadeusz Ziarkiewicz (1922–1992) – plutonowy, w 1944 r. żołnierz Istribitelnego Batalionu ochraniającego cywilną ludność polską przed skrajnymi nacjonalistami ukraińskimi w byłym woj. stanisławowskim (były to bataliony przeznaczone do walki z UPA w woj. stanisławowskim i tarnopolskim, był następnie ochotnikiem WP – służył w 2. Zapasowym Pułku Saperów, po demobilizacji osiedlił się w Lublinie.

Ceniony entomolog; kierownik Katedry Ochrony Roślin, dyrektor Instytutu Ochrony Roślin, prodziekan i dziekan Wydz. Rolniczego, dziekan Wydz. Ogrodniczego.

7. Uczestnicy Powstania Warszawskiego

Wart odnotowania jest fakt, iż pod koniec II wojny światowej dwóch naszych profesorów walczyło w strukturach AK w powstaniu warszawskim, a nie mając przeszkolenia wojskowego, walczyli jako szeregowcy:

Prof. dr dr h.c. multi Janusz Haman (ur. 1923 r.), czł. rzecz. PAN i jej prezydium, specjalista z zakresu mechanizacji rolnictwa i budowy maszyn rolniczych, twórca dyscypliny inżynieria rolnicza w Polsce, m.in. dziekan Wydz. Rolniczego, organizator i dziekan Wydz. Techniki Rolniczej i Leśnej, dyrektor Instytutu Techniki Rolniczej oraz kierownik Katedry Mechanizacji Rolnictwa.

Prof. nadzw. dr hab. Wacław Pleszczyński (1926–2009), wysokiej klasy specjalista z ergonomii, prodziekan Wydz. Techniki Rolniczej, kierownik Zakładu Ergonomii Instytutu Podstaw Techniki, uhonorowany Odznaką Żołnierza AK – Akcja „Burza” oraz Odznaką Weterana Walk o Niepodległość.

8. Członkowie Armii Krajowej lub Batalionów Chtopskich

Niektórzy przyszli nasi profesorowie, zamieszkujący na obszarze Lubelszczyzny i niemający żadnego przeszkolenia wojskowego, po prostu byli członkami AK lub BCh i walczyli jako szeregowcy w rejonach zamieszkania.

Jedyną kobietą zrzeszoną w organizacji militarnej i walczącej z niemieckim okupantem była **dr hab. Barbara Mysakowska-Paleolog** (1923–2004) – członkini BCh w pow. tomaszowskim, uczestnicząca w walkach w grupie sanitarnej LZK „Marty” (Paulina Czuwara) w obwodzie Tomaszów Lubelski. Bardzo ceniona jako znawca i specjalistka z zakresu biologii i uprawy roślin oleistych.

W szeregach ZWZ-AK działali:

Prof. dr hab. Julian Gajda (ur. 1926 r.) – żołnierz AK w rodzinnej miejscowości (Tuchowicz) na Podlasiu. Kierownik Zakładu Upowszechniania Postępu w Rolnictwie, prodziekan Wydz. Rolniczego, dyrektor Instytutu Uprawy Roli i Roślin, kierownik Katedry Łąkarstwa, ceniony specjalista w zakresie uprawy łąk i pastwisk.

Prof. dr Wiktor Oktaba (1920–2009) – jako żołnierz AK walczył w okolicach Warszawy i Kazimierza n. Wisłą. Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Medalem im. M. Oczapowskiego.

Wybitny matematyk – statystyk polski, organizator i kierownik Katedry Statystyki Matematycznej, dyrektor Instytutu Zastosowań Matematyki, prodziekan i dziekan Wydz. Rolniczego, prorektor ds. nauczania.

Prof. dr hab. dr h.c. Franciszek Pawłowski (1919–2003) – żołnierz AK walczący w okolicach Stężycy k. Dębłina, członek Światowego Związku Żołnierzy AK. Odznaczony Krzyżem AK, Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem im. M. Oczapowskiego.

Bardzo ceniony specjalista w dziedzinie ogólnej uprawy roli i roślin, kierownik Katedry Ogólnej Uprawy Roli i Roślin i organizator Punktu Konsultacyjnego w Kielcach Wydz. Rolniczego w Lublinie, prodziekan i dziekan Wydz. Rolniczego, prorektor ds. nauki i postępu w rolnictwie.

Prof. dr Adam Szember (1920–2010) – przed wojną działacz ZHP w Gdyni, w czasie wojny żołnierz AK w Zamościu, po wojnie członek komendy hufca ZHP w Zamościu, członek komendy chorągwi ZHP w Lublinie. Odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Bardzo ceniony specjalista w zakresie mikrobiologii rolniczej, kierownik Katedry Mikrobiologii Rolnej, dyrektor Instytutu Gleboznawstwa i Chemii Rolnej, prodziekan i dziekan Wydz. Rolniczego.

Do AK, a później BCh, należał **prof. dr Jacek Orzechowski** (1923–1989) – żołnierz AK w pow. siedleckim. Ukończył „leśną” podchorążówkę i uzyskał tytuł podchorążego. Następnie przeszedł do BCh, tu awansował do stopnia podporucznika. Po wojnie mianowany porucznikiem, a następnie kapitanem. Był bardzo czynnym członkiem Klubu Oficerów Rezerwy LOK przy naszej uczelni, przez pewien czas pełnił funkcję I wiceprezesa.

Specjalista z zakresu mechanizacji rolnictwa, kierownik Zakładu Eksploatacji Sprzętu

Rolniczego, zastępca dyrektora Instytutu Mechanizacji Rolnictwa, dyrektor tegoż Instytutu, prodziekan Wydz. Rolniczego, dziekan Wydz. Techniki Rolniczej, prorektor, kierownik Międzyuczelnianego Studium Pedagogicznego.

W szeregach BCh walczyli:

Prof. dr hab. Zygmunt Surdacki (1923–2002) – żołnierz ZWZ, potem BCh, brał czynny udział w walkach partyzanckich w okolicach Urzędowa (pow. kraśnicki), tuż przed wyzwoleniem mianowany podporucznikiem BCh, a po wojnie porucznikiem, odznaczony Krzyżem Partyzanckim i Krzyżem BCh oraz Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Bardzo ceniony specjalista w zakresie hodowli zwierząt gospodarskich, kierownik Zakładu Trzody Chlewnej.

Prof. dr Marian Kossowski (ur. 1923) – początkowo jako szeregowy żołnierz BCh w pow. ryckim, za tę działalność w lipcu 1942 r. aresztowany i osadzony w więzieniu na Zamku Lubelskim, przesłuchiwany przez gestapo w domu Pod Zegarem, później transportowany kolejną do Rzeszy, z transportu udało mu się zbiec, po powrocie w rodzinne strony ukończył tajną szkołę wojskową oraz podchorążówkę BCh i uzyskał stopień kaprała podchorążego. Odznaczony Medalem Zwycięstwa i Wolności, Odznaką Grunwaldzką, Krzyżem Partyzanckim, Krzyżem BCh.

Ceniony specjalista z uprawy warzyw, kierownik Pracowni Fizjologii Rozwoju i Nasiennictwa Pastewnych Roślin Rolniczych, kierownik Zakładu Warzywnictwa, kierownik Katedry Warzywnictwa, prodziekan Wydz. Ogrodniczego.

Prof. dr Mieczysław Lewandowski (1914–1980) – żołnierz BCh na ziemi siedleckiej, znany i ceniony chirurg zwierząt, kierownik Katedry Chirurgii Zwierząt, kierownik Kliniki Chirurgicznej Instytutu Chorób Niezakaźnych, prodziekan Wydz. Weterynaryjnego.

Prof. dr hab. Zygmunt Mazur (1926–2003) – żołnierz BCh, walczył w okolicach Modliborzyc. Odznaczony Krzyżem Partyzanckim. Ceniony specjalista z zakresu melioracji rolnych, kierownik Zakładu Inżynierii, kierownik Katedry Mechanizacji i Budownictwa Rolniczego i dyrektor Instytutu o tej samej nazwie (1982–1988), dziekan Wydz. Techniki Rolniczej.

Doc. dr hab. Marian Molenda (1923–1986) – żołnierz BCh w pow. kozienickim, prześladowany i poszukiwany przez okupanta,

od maja 1944 r. do stycznia 1945 walczył czynnie w oddziale leśnym.

Specjalista z zakresu ekonomiki rolnictwa, kierownik Zakładu Ekonomiki i Organizacji Gospodarstw Ogrodniczych, kierownik studium podyplomowego w zakresie ekonomiki i organizacji usług w rolnictwie dla kadry kierowniczej spółdzielni rolniczych.

Prof. dr hab. Bolesław Styk (ur. 1925 r.) – żołnierz BCh (o pseudonimie Grach), walczył w okolicach Turobina, w pow. krasnostawskim, po wojnie mianowany podporucznikiem, a następnie porucznikiem. Odznaczony Oficerskim Orderem Odrodzenia Polski, Krzyżem Partyzanckim, Krzyżem BCh oraz Srebrnym Medalem za Zasługi dla LOK. Członek Klubu Oficerów Rezerwy Ligi Obrony Kraju przy naszej uczelni.

Specjalista szczegółowej uprawy roślin, kierownik Zakładu Szczegółowej Uprawy, dyrektor Instytutu Uprawy Roślin, dziekan Wydz. Rolniczego. Współorganizator Oddz. Wydz. Rolniczego w Zamościu, członek prezydium Wojewódzkiego Związku Kółek Rolniczych, członek kolegium redakcyjnego i zastępca redaktora naczelnego czasopisma „Rolnik Lubelski”.

Oczywiście w walkach o niepodległość Polski walczyli nie tylko późniejsi profesorowie i docenci, ale też wielu innych naszych pracowników naukowo-dydaktycznych, technicznych i administracyjnych. Tytułem przykładu wspomnę tu dr. Bronisława Semczuka (1915–2009) – absolwenta Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, który jako podchorąży był uczestnikiem wojny obronnej 1939 r., następnie oficerem BCh o pseudonimie Orzech (dowódca placówki w Kumowie na Lubelszczyźnie), później podporucznikiem w I Armii WP, awansowany po wojnie do stopnia porucznika, a następnie kapitana, czynny członek KOR, odznaczony m.in. Brązowym i Srebrnym Medalem Zasłużonym na Polu Chwały, Medalem za Warszawę, Medalem za Odrę, Nysę, Bałtyk, Medalem za Udział w Walkach o Berlin, Krzyżem Partyzanckim i Krzyżem BCh oraz Brązowym i Srebrnym Medalem za Zasługi dla Obronności Kraju.

Do grona bojowników o wolność i niepodległość Polski należał również płk mgr inż. Stanisław Natoniowski (1924–1998) – oficer z czasów II wojny światowej, przez ponad dwadzieścia lat pełniący funkcję prezesa Klubu Oficerów Rezerwy Ligi Obrony Kraju przy naszej uczelni. Poświęciliśmy mu oddzielny artykuł w 2 numerze naszego czasopisma klubowego „Na Postoju”.

Wszyscy wymienieni bojownicy i uczestnicy walk o niepodległość Polski w latach 1918–1920 i podczas II wojny światowej zarówno w okresie międzywojennym, jak i po drugiej wojnie światowej czynnie włączali się w dzieło odbudowy Polski i pracując naukowo, stali się znanymi i wysoce cenionymi pracownikami naukowymi.

Mamy zatem wspaniałe wzorce osobowe, godne naśladowania zarówno przez członków Klubu Oficerów Rezerwy, jak i przez młodych pracowników naukowych oraz studiującą w naszej uczelni młodzież akademicką.

Miałem wielką przyjemność i odczuwam olbrzymią satysfakcję, iż byłem słuchaczem wykładów wygłaszanych przez wielu wspomnianych tu przeze mnie profesorów. Ich wykłady wyróżniały się wielkim profesjonalizmem, o czym wielokrotnie już pisałem i były przepełnione głębokim patriotyzmem. Na zawsze pozostaną mi w pamięci wykłady prof. Zenona Wierzchowskiego, chemika z wykształcenia, a biochemika z zawodu, gdy w serii wykładów o promieniotwórczości – mówił o roli, jaką odegrała w światowej nauce w tej dziedzinie nasza wielka rodaczka Maria Skłodowska-Curie – patronka lubelskiego Uniwersytetu, dwukrotna laureatka Nagrody Nobla, czy też bardzo odważne wykłady prof. Stefana Lewickiego, w czasie których zwalczał lansowaną wówczas „jedynie politycznie poprawną” teorię Łysenki, za co w tamtych czasach groziły mu duże konsekwencje. Z zachwytem czytałem historyczne monografie prof. Gabriela Brzęka, a wśród nich pracę o Benedyckie Dybowski – powstańcu 1863 r. i zesłańcu syberyjskim, słynnym badaczu przyrody Syberii, a szczególnie jeziora Bajkał, późniejszym profesorem Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie („Benedykt Dybowski”, 1981) czy też monografię o dwóch wygasłych ośrodkach nauk biologicznych w przedwojennej Polsce: we Lwowie i Wilnie („Lwów i Wilno. O dwu zgaszonych w 1939 roku ogniskach polskiej zoologii”, 1995). Po ukończeniu studiów i w czasie pracy naukowo-dydaktycznej z niektórymi z wymienionych profesorów ściśle współpracowałem. Pod kierunkiem prof. Włodzimierza Zinkiewicza wykonałem pracę magisterską i dzięki niemu i z jego poręki – już jako pracownik naukowy – mogłem kontynuować tematykę badawczą, którą w naszym ośrodku zapoczątkował prof. Stanisław Bac se-

nior oraz mój promotor – prof. Henryk Mitoś. Z ich wiedzy i doświadczenia korzystałem zarówno w mojej działalności naukowej i dydaktyczno-wychowawczej, jak i podczas kierowania Katedrą Agrometeorologii i w działalności społecznej.

Pamięci naszych profesorów – uczestników walk o wolność i niepodległość Polski – poświęcono (m.in.) współorganizowane przez nasz Klub Oficerów Rezerwy LOK – Ogólnopolskie Sympozjum Naukowe pt. „Bataliony Chłopskie w Lubelskiem – Powstanie Zamojskie”, które odbyło się w dniach 16–17 września 2006 r. w Lublinie oraz Zamościu i Krynicach koło Tomaszowa Lubelskiego (uczestniczyło w nim blisko 1000 osób). Honorowy patronat nad Sympozjum objął, nadając mu tym samym rangę wyjątkową, pan Ryszard Kaczorowski – były prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie (zginął 10 kwietnia 2010 r. w katastrofie pod Smoleńskiem).

W listopadzie każdego roku w intencji zmarłych profesorów – bojowników o wolność i niepodległość Polski – ks. prałat dr Stanisław Sieczka i ks. kanonik mgr Mariusz Nakonieczny odprawiają mszę św. w kościele akademickim KUL, w której uczestniczą rodziny zmarłych oraz członkowie Klubu Oficerów Rezerwy LOK przy naszej uczelni.

Postscriptum

Podstawą niniejszego opracowania były różne biografie i artykuły o samodzielnych pracownikach naukowych, w tym przede wszystkim autorstwa prof. dr hab. dr. h.c. Franciszka Pawłowskiego, wydawane w naszej uczelni. Ponadto w celu uściślenia dat, niektórych faktów, nazw jednostek wojskowych itp. korzystałem z archiwum Uniwersytetu. Wiele informacji uzyskałem także od niektórych z wymienionych profesorów, z którymi się przyjaźniłem. Być może – z powodu szczupłości literatury lub innych nieznanych mi przyczyn – pomiąłem inne zasługi charakteryzowanych profesorów i docentów albo też nie podałem ich aktualnych stopni wojskowych (trwa nadal akcja awansowania kombatanatów na wyższe stopnie wojskowe), a co gorsza – może pomiąłem nazwiska i innych zasłużonych osób. Errare humanum est – i z tego powodu czuję się częściowo usprawiedliwionym.

Józef Kołodziej

Ocalić od zapomnienia

wspomnienie o profesorze Antonim Filipowiczu (1940–2018)

Prof. dr hab. Antoni Filipowicz urodził się 23 grudnia 1940 r. w Przemyślu. Lata młodości spędził w Warszawie, gdzie uczęszczał do szkoły średniej. Studia wyższe rozpoczął w Lublinie na Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Rolniczej, gdzie w 1965 r. uzyskał stopień magistra. W 1974 r. został doktorem nauk rolniczych (Wydział Rolniczy, AR w Lublinie), w 1983 r. – doktorem habilitowanym nauk rolniczych z zakresu ochrony roślin (Wydział Ogrodniczy AR w Lublinie), a w 1998 r. – profesorem zwyczajnym.

W latach 1965–1974 pracował jako asystent w Katedrze Ochrony Roślin Wydziału Rolniczego, a następnie adiunkt w Instytucie Ochrony Roślin Wydziału Ogrodniczego (1974–1983), później jako docent w Katedrze Fitopatologii i Techniki Ochrony Roślin (1983–1990), a następnie jako prof. nadzwyczajny (1990–1995) w tej Katedrze i prof. zwyczajny (od 1998) w Katedrze Ochrony i Kwarantanny Roślin. Przez cały okres pracy na uczelni zajmował się pracą naukową i dydaktyczną. Profesor pełnił również funkcję pełnomocnika rektora ds. studenckiego ruchu naukowego (1985–1987) i funkcję prodziekana Wydziału Ogrodniczego (1985–1987).

Ponadto jako członek Komitetu Ochrony Roślin PAN (od 1996), Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego (od 1972), Polskiego Towarzystwa Botanicznego (od 1974), Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemyślu (od 1974), Towarzystwa Nauk Ogrodniczych (od 1988), Lubelskiego Towarzystwa Naukowego (od 1990) i wykładowca Uniwersytetu Trzeciego Wieku (od 1985) organizował i aktywnie uczestniczył w różnych spotkaniach naukowych. Śp. prof. Antoni Filipowicz w latach 1996–1999 odpowiadał za edukację zawodową rolników w ramach Katolickiej Wszechnicy Ludowej, a od 2002 r. działał aktywnie jako członek *Ordo Equistris Sancti Sepulchri Hierosolymitani*.

Pierwsze naukowe publikacje prof. Antoniego Filipowicza, które ukazały się w 1960 r., były prowadzone pod kierunkiem prof. dr hab. Barbary Łacicowej i dotyczyły występowania grzybów z rodzaju *Helminthosporium* w uprawach jęczmienia jarego. Późniejsze jego prace badawcze dotyczyły grzybów patogenicznych przenoszonych przez materiał siewny roślin motylkowatych: fasoli, grochu, bobu, łubinu i bobiku. Najwięcej uwagi poświęcił grzybom z rodzaju *Fusarium* i *Ascochyta*, badając podatność różnych odmian *Pisum sativum* na askochytozę.

Na początku lat 80. prof. Antoni Filipowicz prowadził szeroko zakrojone badania dotyczące mykoflory nasion bobiku (*Vicia faba*), ważnej wówczas gospodarczo rośliny pastewnej oraz chorobotwórczości *Ascochyta fabae* względem tej rośliny. Wykazał, że materiał siewny jest jednym z podstawowych źródeł infekcji. Podkreślając rolę nasion w przenoszeniu *Ascochyta fabae*, opracował zalecenia dotyczące dopuszczalnych norm porażenia materiału siewnego, co jest sposobem zmniejszającym porażenie nasion askochytozą. W kolejnych latach (koniec lat 80.) Antoni Filipowicz rozszerzył swoje badania, włączając w nie badania na temat metod zwalczania patogenów przenoszonych z materiałem siewnym roślin motylkowatych i uwzględniając zastosowanie zapraw nasiennych. W późniejszym czasie kierunki badań profesora zostały poszerzone o patogeny roślin ogrodniczych, głównie ozdobnych i warzywnych, co wynikało z ówczesnych potrzeb fitopatologii w rejonie Lubelszczyzny.

Prof. Antoni Filipowicz był autorem i współautorem 215 publikacji naukowych na temat grzybów chorobotwórczych dla roślin uprawnych, a także stosowania środków ochrony roślin i skutków ich ubocznego działania. Wypromował około 90 magistrantów (dyplomantów), 5 doktorów oraz recenzował dorobek naukowy wielu osób ubiegających się o tytuł doktora habilitowanego oraz profesora. W środowisku naukowym był cenionym specjalistą z zakresu ochrony roślin, konsultantem naukowym i doradcą wielu osób zajmujących się ochroną roślin od strony naukowej i praktycznej.

Za swoją pracę dydaktyczną został odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotym Krzyżem Zasługi oraz wyróżniony nagrodą II stopnia Ministra Edukacji Narodowej za osiągnięcia naukowe.

Prof. Antoni Filipowicz był prawdziwym Człowiekiem Nauki, osobą o wielu pasjach, wielkim miłośnikiem i znawcą historii.

Dla współpracowników z jednostki, którą kierował, był autorytetem, życzliwym i wyrozumiałym szefem, człowiekiem kultury i serca. W studentach zaś z zapałem rozbudzał chęć odkrywania tajemnic szeroko rozumianej nauki.

Zmarł 1 września 2018 r. Zachowamy go na zawsze w naszej pamięci.

Agnieszka Jamiołkowska
kierownik Zakładu Metod Ochrony Roślin

Ladakh 2017

Fot. Piotr Lorencowicz

Czytaj tekst na str. 16

Z trasy trekkingu

Jezioro Pangong

